

CUPRINS

**Agricultura - între
 exploatarea țărănească
 și viitorul asigurat
 în UE și prin prestările
 de servicii**

pagina **4**

**Finanțarea unor
 obiective de investiții
 de interes județean**

pagina **6**

ZILELE BIBLIOTECII

pagina **8**

MIC ATLAS ADMINISTRATIV

paginile **10-11**

AMBASADORUL ELVEȚIEI PENTRU A TREIA OARĂ LA TIMIȘOARA

pagina **12**

DECIZII IMPORTANTE LUATE ÎN PLENUL C.J. TIMIȘ

Plenul C.J. Timiș s-a reunit în ședință ordinară la 28 septembrie 2006 în Sala Mare a Palatului Administrativ. S-au luat în discuție o serie de proiecte și hotărâri menite să contribuie în viitor la dezvoltarea județului Timiș. Printre hotărârile aprobate se numără cele care fac referire la repartizarea unor sume pentru bugetele locale, la rectificarea de buget propriu, la rectificarea bugetelor unor instituții, servicii publice,

unități autofinanțate. S-a hotărât alocarea de fonduri pentru elaborarea și actualizarea planurilor urbanistice generale și a regulamentelor locale de urbanism în trimestrul al III-lea al anului 2006. În cadrul plenului s-au constituit două comisii, pentru modificarea și completarea Regulamentului propriu al C. J. Timiș, respectiv pentru evaluarea, negocierea și adjudicarea serviciilor de consultanță în vederea lansării de obli-

gațiuni pentru finanțarea unor importante obiective de investiții. S-a discutat, de asemenea, oportunitatea urgentării acțiunii de evacuare a agenților economici care nu vor să părăsească Bastionul, ansamblu arhitectural de valoare patrimonială. Consiliul Județean Timiș și Primăria Timișoara au obținut o finanțare de șapte milioane de euro pentru reabilitarea și amenajarea întregului complex Bastion. J.L.

MARCEL TOLCEA, VALIDAT CA DIRECTOR AL MUZEULUI DE ARTĂ DIN TIMIȘOARA

Consilierii județeni au validat la 28 septembrie 2006 numirea scriitorului Marcel Tolcea în funcția de director al Muzeului de Artă din Timișoara. Muzeul de Artă, aflat în Palatul Baroc, monument arhitectonic situat în Piața Unirii, găzduiește colecții impresionante ale artiștilor plastici români, dacă a fi să amintim doar "Colecția Corneliu Baba", dar și valoroase pânze ale unor maestri europeni. De la numirea în funcția de director a postului Marcel Tolcea și până la validarea sa de către CJT, Muzeul de Artă, renovat și cu întreg personalul implicat în amenajarea sălilor de expoziție, și-a deschis porțile unor manifestări culturale de excepție, cum ar fi serate literare sau expoziții itinerante, cea mai recentă fiind găzduită în ultima decadă a lunii septembrie, "Colonia răsă-plânsa" a emeritului grafician Ion Barbu din Petrila.

PROTOCOL DE COLABORARE ÎNTRE REGIUNEA FRANCEZĂ ALSACIA ȘI REGIUNEA VEST

La 28 septembrie 2006, Regiunea Vest-România, prin reprezentanții la nivel înalt ai județelor componente, Arad (președinte Iosif Matula), Caraș-Severin (vicepreședinte Horia Irimia), Hunedoara (secretar general Dana Dan) și Timiș (președinte Constantin Ostaficiuc), a semnat un protocol de cooperare cu Regiunea franceză Alsacia, reprezentată de dl. Adrien Zeller, liderul regiunii. Domeniile principale la care face referire Protocolul sunt educația, cercetarea științifică, protecția mediului, cooperarea instituțională, cooperarea economică și culturală. Adrien Zeller, președintele Consiliului Regional Alsacia, a ținut să sublinieze imediat după semnarea acordului că între Banat și Alsacia există legături istorice vechi, acum două secole mii de alsacieni fiind colonizați în Vestul României, având de atunci o contribuție comună cu băștinaii la dezvoltarea specificului bănățean. J.L.

**CE DREPTURI NE
 CONFERĂ LEGEA
 PENTRU A NE
 PUTEA IMPLICA
 ÎN CONDUCEREA
 LOCALITĂȚII NOASTRE?**
 pagina **7**

IECEA MARE **8**

CENEI **5**

SĂCĂLAZ **7**

UIVAR **3**

CĂRPINIȘ **9**

„Doamne ! dă-mi

CURAJUL să schimb lucrurile pe care le pot schimba,
RĂBDAREA să pot accepta lucrurile pe care nu le pot schimba,
ÎNȚELEPCIUNEA să sesizez deosebirile dintre ele”

Francisco de Assisi

METROPOLA TIMIȘOARA – impact economic și urbanistic (IV)

I. ZONA METROPOLITANĂ TIMIȘOARA ÎN CONTEXTUL ADERĂRII NOASTRE LA UNIUNEA EUROPEANĂ

Înainte de a continua expunerea viziunii asupra Zonei Metropolitane Timișoara, despre cum pot fi anihilate criticile apărute în dezvoltarea spațială urbană în suburbiile extravilane din Uniunea Europeană și SUA, concepințe fie ale mecanismului de maximizare a profitului proprietarilor de teren și de încărcare a cheltuielilor publice pentru infrastructură, fie a folosirii iraționale a terenului regional având, ca o consecință directă, creșterea deplasărilor, a in justiției sociale și a dezechilibrului ecologic, vom publica câteva date despre imensa șansă care trebuie fructificată datorită faptului că Zona Metropolitană Timișoara a pătruns în elita motoarelor de dezvoltare europene.

În urma deciziei ca România să intre de la 01.01.2007 în Uniunea Europeană putem vorbi, fără teamă de a greși, că întreaga dezvoltare economică, socială, teritorială și locală se va desfășura sub auspiciile politicii generale europene definite de întregul din care facem parte. Este imposibil să ne mai imaginăm ceva care să se petreacă pe teritoriul României, așadar și pe teritoriul județului nostru, ca fiind rupt de restul Uniunii. Aceasta înseamnă că orice creștere spațială semnificativă locală este supusă rigorilor politicilor europene generale.

Așadar, în domeniul nostru de competență al planificării spațiale este foarte important să cunoaștem principiile de bază de dezvoltare spațială după care se conduce Uniunea Europeană, pentru a afla unde ne aflăm noi poziționați în competiția acerbă între orașele și zonele lor adiacente care domină UE cu Zona Metropolitană Timișoara.

În „Raportul Interimar privind Coeziunea Teritorială” al Direcției Generale pentru Politici Regionale a Comisiei Europene, făcut public în 2004, se susține că pe teritoriul Uniunii (în care era inclusă și România) sunt enorme dezechilibre teritoriale. Coeziunea teritorială face parte, alături de coeziunea economică și de cea socială, din triada după care se fac politicile de dezvoltare europene, în urma cărora apar programele de dezvoltare aferente finanțate de UE. Dezechilibrele privesc atât bogăția locuitorilor, dar și accesul lor la transport, la energie, la telecomunicații, capacitatea de inovare a locuitorilor etc. Deasemenea, pe întreg teritoriul Uniunii Europene este remarcat, de autorii acestui raport, existența unui mare dezechilibru între centru și periferie.

Aceste decalaje le putem observa și noi cu ochiul liber, fără nici un studiu. Dar ce este important în acest raport sunt criteriile de descriere a sistemului urban european pentru a putea afla în ce ape „se scaldă” posibilă Zonă Metropolitană Timișoara. Noțiunea după care se fac clasificări este „zona urbană funcțională” (FUA- Functional Urban Areas). După aceste criterii sunt în Uniunea Europeană 1595 de astfel de zone. Conform definiției date în Comunitatea Europeană, FUA este o aglomerare de pes-

te 50.000 locuitori care are un nucleu urban de peste 15.000 locuitori. Din punct de vedere al importanței acestor zone urbane funcționale pentru politicile de planificare strategice, spațiale și financiare s-au stabilit trei categorii ierarhice. Această ierarhie este stabilită în conformitate cu criteriile ce analizează populația, transportul, turismul, industria, cunoașterea, administrația etc. Cele trei categorii sunt „Zonele metropolitane de importanță europeană (MEGA)”, „Zonele funcționale urbane (FUA) de importanță națională sau transnațională” și „Zone funcționale urbane (FUA) de importanță regională sau locală”. Dacă privim harta Uniunii Europene propusă de acest raport cu privire la tipologia zonelor urbane funcționale putem constata o aglomerare a zonelor metropolitane de importanță europeană într-un pentagon care are vîrfurile la Londra, Paris, Milano, Frankfurt și Hamburg și în zona noastră doar Budapesta, Bucureștiul și Sofia îndeplinesc aceste criterii. În România mai există zone funcționale urbane de importanță națională sau transnațională precum Iași, Cluj - Napoca, Brașov, Timișoara și Constanța și o serie de alte zone funcționale urbane de importanță regională sau locală.

Zonele metropolitane de importanță europeană, cele din prima categorie, sunt considerate motoarele de dezvoltare europene. Ele sunt poli de dezvoltare urbană la scara europeană. Acești poli sunt împărțiți după forța lor pe trei nivele și anume zone metropolitane puternice, zone metropolitane slabe și zone metropolitane slabă. Conform rapoartelor Uniunii Europene și concentrarea zonelor metropolitane puternice este în pentagonul de care am pomenit. Din categoria a doua, cea a zonelor metropolitane potențiale, fac parte Praga, Budapesta și Varșovia.

Ce însă este cu adevărat important pentru noi, locuitorii acestei zone, este că pe harta cu motoarele din afara pentagonului mai sus amintit la categoria zone metropolitane slabe în România apar două astfel de zone și anume București și TIMIȘOARA. În zona noastră regională balcanică în această categorie mai sunt Sofia și Atena. Această companie nu ne face decât onoare. Dar ne și obligă.

Dacă analizăm punctajul acordat după criteriile precum numărul de locuitori, competitivitatea, gradul de instruire al locuitorilor și disparitățile dintre locuitori, din prima categorie a zonelor metropolitane puternice, Londra are 403 puncte, Paris 387 puncte, iar pe locul trei se află Munchenul cu abia 183 de puncte. Din ultima categorie a zonelor metropolitane slabe Bratislava este cotate cu 66 puncte, Genova cu 58 puncte, Bucureștiul cu 56 puncte, Sofia cu 55 puncte, Cracovia cu 44 de puncte, Ljubljana cu 43 de puncte, Riga cu 42 de puncte, Gdansk cu 40 de puncte și, atenție, pe ultimul loc în această ierarhie a zonelor metropolitane de importanță europeană este cotate Timișoara cu 30 de puncte!

Poziționarea Zonei Timișoara în doar una din hărțile „Raportului Interimar privind Coeziunea Teritorială” pe ultimul loc al Zonelor Metropolitane ne dă

o imensă satisfacție dar și frisoane, pentru că este în fapt o poziție retrogradabilă în cazul că nu ne vom dezvolta coerent respectind criteriile mai sus menționate.

II - PERICOLELE UNEI DEZVOLTĂRI SPAȚIALE URBALE FĂRĂ REGULI EUROPENE ÎN SUBURBII EXTRAVILANE

Am demonstrat în articolul din ediția trecută a „Agendei CJT” că deși suburbiile au devenit motoare ale noii creșteri economice prin aplicarea doar a regulilor economiei de piață simplificate, ele au produs în același timp și efecte negative. Din experiența țărilor din Uniunea Europeană amintim dintre aceste efecte negative segregarea spațială între bogați și săraci, distanța prea mare între locul de muncă și locul de locuire, inechitatea serviciilor publice, lipsa investițiilor în interiorul centurilor auto existente și a suburbiilor vechi ale orașului, pentru că acolo fie terenul este mai scump decât la cîțiva kilometri în afara centurii auto, fie sunt prea multe reglementări urbanistice care împiedică aducerii unui profit substanțial. Aceste cauze au provocat părăsirea orașului tradițional, congestia traficului, datorii municipale incapabil de plătit de generațiile viitoare pentru noile infrastructuri, inechitate socială și, mai ales, distrugerea ecosistemelor naturale.

Dacă analizăm cercetările specialiștilor occidentali putem constata că prin acest tip de creștere urbană s-a pierdut angajamentul social și simțul civic, ceea ce a condus la apariția crimelor, la o nouă generație de tineri cu comportament antisocial. Un alt efect negativ al acestui fenomen este creșterea costurilor pentru sănătatea publică datorită poluării, a obezității, a accidentelor de trafic. Deasemenea, s-a creat o mare inechitate în ceea ce privește infrastructura școlară, pentru că școlile bune au rămas doar în centru.

Atacurile împotriva acestui mod de dezvoltare spațială au apărut de mai mult timp, dar ele s-au intensificat în ultimii 15 ani în lumea civilizată a Statelor Unite și a Uniunii Europene. Aceste critici le putem grupa în cinci direcții diferite pe care le vom analiza și în relație cu ce s-a petrecut în zonele de locuit nou construite după 1990 în jurul municipiului Timișoara.

Prima direcție în aceste atacuri critice ține de criteriul estetic, de urîtenia acestor dezvoltări. Este criteriul cel mai la îndemînă. Erorile anilor '90, cu dezvoltări urbane cu străzi de 5 m lățime, cu drumuri de pământ, fără apă și canal, au fost depășite în ultimii ani. Dar ce vedem astăzi pare a fi o „expoziție de case urite”, ar spune arhitecții cu renume. În fapt, este vorba de atacul elitelor intelectuale care încearcă să-și impună normele lor de valoare unei clase superioare sau mijlocii în devenire, care visează la cu totul alte valori estetice (case cit mai colorate, cu coloane, pitici, șarpante cu toate tipurile de materiale și culori, pridvoare, case cum le-au văzut ei în reviste sau pe unde au umblat sau lucrat, așadar case de sorginte italiană, lângă case germane, lângă case olandeze, lângă case de lemn, de cărămidă, de metal, etc.). Cei care au strîns banii cum i-au strîns au năzuit de mult la construirea casei lor de vis cit mai mare, deși nu vor avea bani pentru întreținere, deși nu le-au mai tencuit, deși... Dacă participi la o discuție cu arhitecții de pretutindeni, așadar și cu cei din Timișoara, află că aceștia se decid de cca 95% din aceste produse construite în noile suburbii ale orașului, cu toate că acestea, în marea lor majoritate, în conformitate cu legea, au semnătură de arhitect, așadar sunt proiectate de colegii celor care le critică. Deși această critică este cea mai evidentă și stîrnete cele mai mari pasi-

uni, ea este și cea mai puțin importantă pentru demersul nostru.

Cea de a doua direcție de atac împotriva acestui tip de dezvoltare spațială, la fel de vizibilă ca și prima, dar mult mai importantă este cea environmentalistă, care se ocupă de analiza distrugerii mediului înconjurător. Creșterea consumului de teren pe cap de locuitor prin ocuparea lăbărtată a unor imense suprafețe indiferent unde, construirea a tot mai multe suprafețe impermeabile de asfalt, toate acestea au condus la schimbarea climei, la scăderea calității aerului, a calității apei, la inundații, la furtuni, într-un cuvînt, la poluare. Construirea miilor de case în zone inundabile sau în zone cu alunecări de teren, cu speranța în Dumnezeu, a fost una din erorile cele mai grave care s-au petrecut și la noi în țară, așadar în jurul municipiului Timișoara. Emisiile poluante auto au crescut, s-au pierdut specii de plante și de animale din habitat, rîurile colectează numai toxine, deoarece aceste noi dezvoltări nu au stații de epurare. Pericolul de a se ataca cu construcții albiile majore ale Timișului sau de a se astupa canalele de desecări, care au fost opera a zecilor de generații care au locuit pe aceste meleaguri, nu a dispărut. Apele terane și subterane au fost poluate doar dacă este folosită încă fosa septică, deși este interzisă prin lege la o grupare mai mare de 4 case. În țările europene este permisă folosirea fosei septice doar dacă parcela de teren este mai mare 4.000-5.000 mp. fiind considerată o astfel de gospodărie ca fiind rurală. Din cauză că nu există apă potabilă în sistem centralizat și că se folosesc puțurile de apă, pînza freatică de mică adîncime a dispărut în jurul municipiului Timișoara. A crescut inadmisibilul consum de energie pentru deplăsare, ceea ce înseamnă poluare fonică din cauza proastei amplasări a locuințelor de a lungul șoselor naționale sau a căilor ferate. Pierderile ecologice se datorează și faptului că aceste „palate” trebuie încălzite sau răcite funcție de sezon și nu au izolații termice la standardele cerute de Uniunea Europeană.

Cea de a treia direcție din critica acestui mod de dezvoltare urbană este cea sociologică care susține că acest tip de dezvoltare naște o viață suburbană conformistă și izolaționistă. Oamenii se întorc în casele lor fără a mai dori să se întâlnească cu cineva. Aici a apărut o viață caracterizată prin apatie socială și mai ales prin intoleranța față de vecini. Aceasta presupune că vecinii nu doresc să se cunoască între ei (vei afla de la acești locuitori doar ce funcție socială are vecinul, ba chiar vei constata o anume rușine că sunt vecini, deoarece fiecare îl consideră pe celălalt un parvenit). Dar ceea ce este cel mai rău este că locuitorii acestor zone nu se pot asocia în nici o problemă de care depinde viața lor comunitară. Aceste dezvoltări urbane izolate nu au un centru unde oamenii se pot socializa, așa că pentru acest tip de experiență umană toți se întorc în orașul vechi.

Cea de a patra direcție de critică are în vedere stilul de viață plictisitor în suburbii. Copiii crescuți aici caută stimularea culturală și socială în vechiul oraș. Rar se găsesc discotecii sau baruri atractive în aceste zone. Din cauza densității mici de aici, copiii nu au prieteni de vîrsta lor pentru joacă, ceea ce le determină la adolescență un comportament antisocial. Tinerii găsesc viața din vechile orașe mult mai atractivă, găsesc școli publice mai bune în oraș și, odată plecați din suburbii la școlile bune din orașul vechi, se simt constrînși și lipsiți de libertate la întoarcerea în casele construite cu atîta trudă de părinții lor în suburbii. Din cauză că aceste dezvoltări nu au dotările aferente necesare, precum

ar fi școala, apare dependența copiilor față de părinții care îi duc la școală, ceea ce face ca la ora 8 dimineața centrul orașului Timișoara să fie blocat, fiindcă doar aici sunt școlile bune. Apare astfel rolul stînjitor de slugă a părinților pentru funcția lor de șofer în această activitate, izolarea bunicilor care nu mai pot să conducă singuri mașina și nu au nici măcar o crîsmă unde se pot duce să se întâlnească cu vechii prieteni, izolarea bunicilor care nu au un magazin cit de mic pentru a mai afla ultimele birfe, ce s-a mai întîmplat prin zona lor, intervine izolarea mamelor casnice care nu mai au nici o viață socială fiind fără contacte cu lumea din jurul lor, cu excepția computerului sau a televizorului, etc.

Cea de a cincea direcție de critică are în vedere nevoia exagerată a locuitorilor din aceste suburbii de autoprotecție. În aceste zone nu sunt construite și în jurul orașului Timișoara respectul față de vecini este foarte scăzut, pentru că locuitorii suburbiilor nu acceptă ca prin decizii locale să li se modifice vecinătatea în care s-au amplasat. Orice construcție nouă este o ofensă adresată direct lor, celor care au venit acolo primii. Dacă aceștia noi veniți se amplasează obstrucționînd accesului primilor veniți spre spațiul verde sau le obstrucționează o vedere spre o priveliște frumoasă, supărarea este maximă. Dacă prin noile dezvoltări urbane se lungeste traseul celor vechi dinspre oraș spre casa lor nemulțumirea acestora din urmă le creează continue frustrări. Aceste stări conflictuale conduc la blocarea procesului de metamorfozare, de schimbare a suburbiei abia create. Fără un proces de schimbare suburbia abia construită îmbătrînește prematur, ceea ce face ca familiile mai înstărite să dorească să se mute din aceste zone frustrante și mai departe, în speranța că aici lucrurile nu se vor mai schimba, undeva unde bineînțeles terenul este mai ieftin. Acest ciclu continuu de ocupare și apoi de părăsire rapidă a unui teren conduce la escaladarea continuă a ocupării regiunii. În fapt singurul țel al locuitorilor unei suburbii este de a veghea ca în unitatea lor rezidențială să nu mai vină nimeni.

Marele avantaj al suburbiilor a fost și este prețul mic al terenului care intră cu maximum 50 de euro pe mp în investiția imobiliară ieftină. La aceasta se mai adaugă și satisfacerea individualismului nevoie apărută prin noua educație. Marele dezavantaj este costul imens pentru infrastructură, pentru păstrarea echilibrului ecologic, pentru păstrarea echilibrului social pe ansamblul zonei.

Cum pot fi aceste două tendințe antagonice armonizate? În ultimul timp în Europa a apărut conceptul de CREȘTERE DURABILĂ, în SUA conceptul de SMART GROWTH care încearcă să introducă un set de măsuri pentru contrabalansarea efectelor negative ale creșterii urbane cu densități mici.

Despre politicile ce trebuie luate de comunitatea locală, de autoritățile naționale, regionale, județene și de autoritățile administrațiilor locale care alcătuiesc Zona Metropolitană Timișoara, pentru ca prezența acesteia în zonelor metropolitane de importanță europeană slabă să fie întărită și să nu fie doar o situație interimară conjuncturală, vom detalia în articolul din numărul viitor al „Agendei C.J.T.”, pentru a afla cit de mare e nevoia de îndeplinire a criteriilor de constituire a unei zone metropolitane, pe care le subliniem din nou: numărul de locuitori, competitivitatea acestora, gradul de instruire al locuitorilor și disparitățile dintre locuitori, dar și anumite criterii ce privesc transportul, turismul, industria, cunoașterea și administrația locală.

Dr. Arh. Radu Radoslav

UIVAR

Viceprimar: Vasile Cătlan

“SE RESIMTE ÎNCĂ ȘOCUL INUNDAȚIILOR”

Care sunt proiectele realizate în ultimii doi ani în comuna Uivar?

Avem o cantină socială realizată în colaborare cu o societate nonprofit de pe lângă biserica greco-catolică. Această cantină ne-a ajutat foarte mult și în timpul inundațiilor. La ora actuală aici iau masa oameni care au condiții de trai mai grele. Grădinița din Uivar este nouă și aici funcționează și clasa I de la școala generală din Uivar, școală care trebuie și ea reabilitată. Mai avem un punct muzeistic în Uivar care a funcționat în sala de ședințe. În prezent este depozitat la căminul cultural pentru că se renovează o parte din clădirea primăriei. Urmează ca într-un spațiu special amenajat să re deschidem acest punct muzeistic. Proiectul pentru centrul de servicii sociale pentru copii din Uivar este realizat în proporție de 90%. Este vorba despre copiii capabili care nu au condiții propice învățării acasă. Mai avem un dispensar de medicină generală în care lucrează doi medici și un cabinet stomatologic.

În luna aprilie 2006 în cadrul programului guvernamental de alimentare cu apă la sate au început lucrările la sistemul de alimentare cu apă a localității Uivar. De acest proiect de ali-

mentare cu apă, care se va finaliza până la sfârșitul anului 2006, vor beneficia 467 de gospodării. Există două puțuri forate la o adâncime de 210 m, o rețea de distribuție de 22.000 ml și un rezervor de înmagazinare cu o capacitate de 250 mc. Se lucrează la stația de tratare a apei, pentru reducerea concentrației de fier, mangan și amoniu din apă. Vom avea în jur de 30 de cișmele stradale și hidranți de incendii.

Resimțiți încă șocul inundațiilor de anul trecut?

Se resimte încă șocul inundațiilor în localitățile care au fost serios afectate, Ionel și Otelec. Sunt zeci de case care vor avea nevoie de consolidări serioase având în vedere că au trecut deja printr-o iarnă. Reconstrucția clădirii școlii generale din satul Ionel, cu care ne mândrim, a costat peste 17 miliarde din care 50.000 de dolari au fost donați de către o companie privată din România. Oamenii din cele două localități grav afectate fac cereri la primărie pentru sprijin material.

În ce se concretizează activitatea dumneavoastră ca viceprimar?

Eu cred că un viceprimar poate să facă minuni atunci când există o comunicare perfectă și care se materializează într-o bună colaborare. Ca unul dintre gospodarii comunei, mă ocup de toate problemele, mai puțin de cele referitoare la ordonarea de credite.

Ce investiții străine există în comuna Uivar?

Din păcate din acest punct de vedere suntem vitregiți. Suntem o zonă agricolă dar nu vin investitorii. Pentru noi agricultura ar fi fost o oarecare sursă de trai dar, din păcate, noi fiind între Bega și canalul Bega avem un teren extraordinar de dificil. Oamenii investesc foarte mult pentru a obține recolte dar rezultatele nu sunt mulțumitoare. Dacă pentru un hectar de grâu la Checea se investesc 10 milioane de lei, la noi trebuie investiți 15-16 milioane de lei.

Evelyne VAUM

Mobilierul Punctului muzeistic se află în conservare la sediul Primăriei Uivar

DE NEUITAT, SOLIDARITATEA UMANĂ

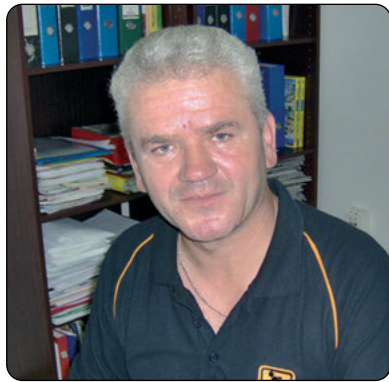
A trecut un an și mai bine și locuitorii din Otelec, Ionel, Sînmartinul Maghiar, Pustiniș, Uivar nu pot uita potopul din primăvara anului 2005. Comuna Uivar se întinde de o parte și de alta a râului Bega, într-o zonă joasă, la ieșirea spre Banatul sârbesc, iar apele au făcut prăpăd. Au fost distruse de ape sute de case, au pierit mii de animale, locuitorii au fost nevoiți să trăiască sub cerul liber sau în corturi, aproape două mii de oameni au ajuns sinistrați, primind zilnic hrană rece împărțită în centrul de comună. Aproape că au uitat ce înseamnă o zupă caldă cu tăiței, un papricaș, un ștrudel făcut la cuptorul din cuina mică. I-a prins Paștele în corturi, copiii au rămas fără școală, încât sătenii se întrebau cu spaimă de ce i-a bătut Dumnezeu așa de tare!

Iar în acele împrejurări s-a dovedit solidaritatea umană mai mult ca oricând. La Uivar, Otelec, Ionel, în celelate sate aparținătoare, au venit ajutoare din

tot Banatul, din toată țara. Primarul comunei, Vajda Pavel, își amintește mereu de acele momente: “A fost o tragedie ce s-a întâmplat. Am văzut cu ochii mei cum creștea apa, un metru pe minut! Dar după dezastru am putut vedea cât de mare poate fi solidaritatea umană. Oamenii din satele care nu au fost lovite de inundații veneau la noi cu haine și cu mâncare și i-au chemat pe cei rămași fără nimic să locuiască la ei. Le deschideau ușa casei cu mare omenie. Nici nu îmi venea să cred că atâtă solidaritate putea exista între oameni. Nu toți sinistrații voiau însă să se plece, nu puteau renunța la tot ceea ce au strâns o viață întreagă. Au rămas mulți cu hainele de pe ei. Au pierdut tot ce au avut.”

C.E.

Cronicarul Miron Costin și Dabija Vodă la Uivar?

Pe vremea când voievod al Moldovei era Eustrățiu Dabija (septembrie 1661-septembrie 1666), cronicar al faptelor acestuia era Miron Costin, acela care și-a propus să scrie o istorie completă a neamului. Așa va apărea “Cartea pentru descălecatul dântăi”, prin aceasta înțelegând colonizarea (organizată) a Daciei de către romani. Miron Cosmin s-a “documentat” la fața locului. La anul 1663 îl însoțește pe Dabija vodă în drumul acestuia prin Muntenia pe vremea războiului turco-austriac și ajunge până la Dunăre. În cartea sa despre descălecatul dântăi Miron Costin vorbește despre romani și daci, despre războaiele lui Traian cu Decebal, despre podul clădit de primul la Dunăre “cărui cu ochii noștri am privit pragurile prin apa limpede a Dunării când am mers cu Dabija Vodă cu oștile la UIVAR”.

OCTAVIAN CIRA, DECANUL DIN UIVAR

Poate cea mai proeminentă personalitate a ultimei jumătăți de secol pe care a dat-o comuna Uivar este Octavian Cira. Acesta a urmat cursurile Școlii generale din Uivar, între septembrie 196 și iunie 1969, a absolvit Liceul nr. 10 din Timișoara (actualul Colegiul Bănățean), a urmat cursurile Universității de Vest din Timișoara, Facultatea de Științe Naturale, secția informatică, octombrie 1974-iulie 1978. A devenit doctor în informatică la anul 1998 (Universitatea de Vest din Timișoara, conducător științific prof. dr. Ștefan Mărușter. După Revoluție, începe pentru Octavian Cira o carieră universitară impresionantă: lector universitar între 1990-1998, conferențiar universitar între anii 1998-2002, profesor universitar din 2002 - și în prezent, - la Universitatea Aurel Vlaicu din Arad. Este prodecan între 1998-1999 la Facultatea de Inginerie și Științe Economice a Universității arădene, prorector între 1999-2000 al aceleiași instituții de învățământ superior din Arad, decan din 2004 - până în prezent, al Facultății de Științe Exacte din cadrul Universității Aurel Vlaicu din Arad. Cu competențe în analiză numerică, metode numerice, metode numerice pentru ecuații neliniare, metode numerice pentru ecuația algebrică, calcul științific, calcul simbolic, titular al cursurilor Metode numerice, Soft Matematic, Editoare de texte științifice, Metode numerice în analiza neliniară profesorul universitar Octavian Cira - cel care și-a conturat viitoarea carieră universitară odată cu primul drum făcut la Școala din Uivar- are la activ un brevet de invenții și a publicat până în prezent șase cărți de specialitate.

C.T.

ȘASE ȘCOLI DIN SECOLUL AL XIX-LEA

Copiii din comuna Uivar au avut parte de școală încă de la începutul secolului al XIX-lea. Cea mai veche instituție de învățământ datează din anul 1809, cea din Ionel (Johanesfeld). La anul 1810 se înființează școala din Sînmartinul Maghiar iar la anul 1812 cea din Uivar. Urmează școala din Pustiniș, întemeiată la anul 1836, cea din Otelec la anul 1852 și cea din Răuți (Aurelhaza) la anul 1967. Ca o pedeapsă nedreaptă a naturii, cea mai veche școală din comună, cea din Ionel, a fost grav afectată de inundațiile catastrofale care au lovit județul Timiș. Majoritatea elevilor din Ionel au fost siliți astfel să urmeze cursurile anului școlar 2005-2006 în școlile din împrejurimi, la Uivar, Jimbolia, Peciu Nou sau Cenei. Ca atare, refacerea școlii generale din satul Ionel a fost socotită una dintre multele priorități în zona inundată ale autorităților locale și județene, fiind nevoie în

cazul școlii de o investiție de miliarde de lei vechi.

Copiii au putut intra în școala refăcută chiar în prima zi de școală a noului an școlar datorită contribuției generoase a Mitropoliei Banatului, care a coordonat lucrările de refacere a școlii, ca și a firmei Philip Morris România și a angajaților acesteia care au donat comunității din Ionel suma de 50.000 de dolari folosiți pentru refacerea unității de învățământ. Maria Pop, directoarea Școlii generale din satul Ionel, a mulțumit celor prezenți la ceremonia care a avut loc la deschiderea școlii reconstruite, subliniind faptul că astfel s-a mai închis o rană deschisă în inimile oamenilor după inundațiile de anul trecut.

T.C.

STRĂMOȘII DIN NEOLITIC

Săpăturile arheologice de pe raza comunei Uivar au arătat că pe teritoriul acesteia a existat o așezare protourbană acum cinci mii de ani. E vorba de o așezare neolitică târzie apărată de șanțuri săpate în pământ cu ajutorul coanelor de cerb. O mică cetate, cu un plan urbanistic neașteptat pentru acele timpuri și care a existat, spun cercetătorii, aproape 400 de ani. Ocupația principală a primilor locuitori de pe teritoriul de azi al comunei Uivar era agricultura, se pare una intensivă și la care participa toată comunitatea. Ca o curiozitate urbanistică, arheologii (o echipă condusă de dr. Florin Drașovean de la Muzeul Banatului și dr. W. Schier de la Universitatea din Wurzburg) au constatat că cetatea de pământ de la Uivar-situl acropolei- avea șaptezeci de case rectangulare arse și mai multe altele nearse. Societatea de atunci, din neoliticul modern, era stratificată din punct de vedere social iar cei înstăriți aveau chiar “case cu etaj”!

COLONIȘTII

Localitatea Uivar a fost înființată ca urmare a colonizării impuse în Banat de habsburgi. Conteul Johan von Buttler (un strămoș al contelui - purtând același nume - a fost ucis accidental prin împușcare cu un pistol la anul 1620 la Woerth, în Alsacia) a hotărât la anul 1801 să colonizeze pe malul Begăi șaiszeci de familii de maghiari aduși din zona cetății Ujvar din Slovacia. Peste câțiva ani sunt aduse alte zeci de familii din Luxemburg și Alsacia. Înaintea colonizării Uivarului s-a petrecut însă cea a satului Otelec (1795-1796), aici fiind aduse familii de maghiari și germani. Același conte Johan von Buttler colonizează țărani români în locul numit Satul

Bătrân din apropierea așezării Pustiniș. Așa cum în alte părți ale Banatului imperialii au impus coloniștilor cultivarea duzilor și creșterea viermilor de mătase, tot așa și-n unele sate din comuna Uivar coloniștii au primit loturi de pământ și scutiri de dări temporare cu condiția să cultive tutun.

MASCA ZEILOR

Cel mai important lucru descoperit la Uivar este o mască, unicat în neoliticul european. Este vorba de o mască de consacrare, care îi dădea dreptul unei membru al comunității să practice cultul magico-religios, îl transforma în acea persoană care avea calitatea de a “vorbi” cu zeii. Maska are dimensiuni normale, putând acoperi fața unui om, de aici și unicitatea ei, deoarece singura descoperită de acest gen a fost una cu mult mai mică.

D.G., C.T.

AGRICULTURA - ÎNTRE EXPLOATAREA TRADIȚIONALĂ ȚĂRĂNEASCĂ ȘI VIITORUL ASIGURAT ÎN UE ȘI PRIN PRESTĂRILE DE SERVICII

Conceptul de servicii în economia contemporană

Natura activităților economice cunoscute sub termenul generic de «servicii», distincția lor față de bunurile materiale, precum și problema evaluării lor în raport cu producția totală în cadrul unei economii sunt tot atâtea aspecte care au fost dezbătute încă de la începuturile științei economice moderne și, desigur, în anumite privințe, de-a lungul veacurilor. Cu toate acestea, până la ora actuală, nu există o definiție universal acceptată a serviciilor.

Prin conceptul de «sector de servicii» sau «servicii» înțelegem mai curând întreaga «infrastructură de servicii», ca sistem complex de activități și interconexiuni (inclusiv suportul material pe care se sprijină acesta), care nu are ca finalitate producerea de bunuri materiale, dar care este indispensabil funcționării economiilor naționale, și nu doar convenționalul «sector de servicii» (sau terțiar), adică acel sector «rezidual» care include toate acele activități economice care nu își găsesc locul în sectoarele primar și secundar. Considerăm că, în contextul realităților economice actuale, serviciile reprezintă un fenomen de mare complexitate, a căror sferă de cuprindere și importanță transcende o conotație sectorială prin prisma schemei tradiționale trisectoriale a economiei naționale, chiar dacă pe parcursul lucrării vom utiliza alternativ conceptele analitice tradiționale de «sector de servicii»/«sector terțiar» și, respectiv, «servicii», în

lipsa unei terminologii mai adecvate interpretării noastre.

Volumul prestărilor de servicii destinate agriculturii este departe de cerințele aderării la Uniunea Europeană. Ponderea serviciilor destinate agriculturii este încă redusă față de valoarea totală a producției agricole. Statul este puțin implicat în sprijinirea agriculturii pentru realizarea unor servicii agricole eficiente și mai ieftine.

Ponderea încă redusă a prestărilor de servicii în agricultură se explică și prin următoarele cauze :

- marea majoritate a producătorilor mici și mijlocii își prestează singuri o serie de servicii fără a recurge la prestatorii specializați;

- multe din prestările de servicii de care beneficiază agricultorii sunt prestate gratuit (consultanță, pregătire profesională, unele servicii sanitar-veterinare) ele nefiind evaluate valoric, deci nu apar în totalul producției agricole de bunuri și servicii agricole ;

- numărul unităților specializate este încă redus, iar costul prestărilor este ridicat, deci nu este atractiv nici pentru marii producători agricoli.

Prețul ridicat al serviciilor agricole, mai ales în cazul producătorilor mici și mijlocii, conduce la necesitatea constituirii unor asociații (cooperative):

a) de servicii, în cadrul cărora producătorii agricoli, în sistem organizat, își asigură o serie de servicii de aprovizionare la prețuri convenabile și la termene optime, cu deosebire pentru cumpărarea de tractoare, combine de recoltat, alte mașini și utilaje agricole ;

b) de prestări servicii diverse în scopul asigurării, în condiții avantajoase, a accesului fermierilor la servicii pentru realizarea producției agricole (credit agricol, mecanizarea lucrărilor, tratamente chimice, însămânțări artificiale, asigurarea producției, de-

pozitare, distribuție, comercializare, contabilitate, cercetare, protecția mediului etc).

Proiectarea unui sistem de prestări servicii pentru fermele privat-familiale și exploatațile de tip comercial

Într-un sistem rural de prestări servicii, serviciile destinate agriculturii trebuie să ocupe toate domeniile din zona ruralului în care serviciile propriu-zise (servicii de mecanizare; servicii de protecția plantelor; servicii de mecanizare) să fie precedate de serviciile din amonte (credit agricol; servicii de leasing; servicii de aprovizionare cu factori de producție; utilizarea tehnicilor de producție; servicii de asigurare; servicii de consultanță agricolă) completate cu serviciile din aval (transportul produselor; distribuția produselor; depozitarea, condiționarea produselor; comercializarea produselor; publicitate toate alcătuind mixul de marketing). În felul acesta produsele agricole ajung direct la consumator, scurtând drumul parcurs de bunurile agricole de la producător la consumator.

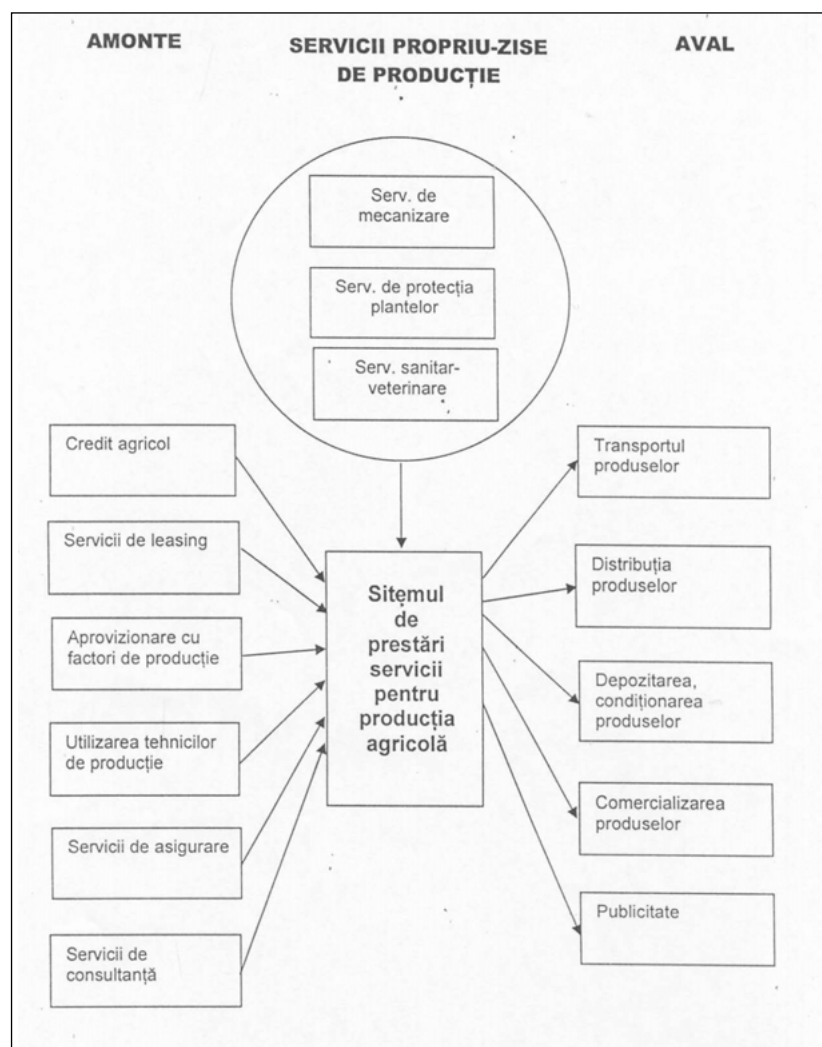
Prestări de servicii în activitatea agricolă din cadrul fermelor private-familiale

Prestările de servicii în activitatea agricolă propriu-zisă presupun:

- accesul la credite ieftine, eventual subvenționate, pe termen scurt, mediu și lung, în vederea realizării unor exploatații viabile ;

- facilități privind asigurarea producțiilor agricole, a efectivelor de animale etc. prin prime subvenționate;

- facilități la încheierea unor contracte de valorificare a produselor agricole premergător realizării recoltei pentru a-și putea dimensiona structura culturilor în funcție de perspectiva acestor contracte ;

- acces la cumpărarea, sub formă de credit sau leasing a unor mașini, utilaje agricole dimensionate la nivelul exploatațiilor respective ;

- posibilitatea închirierii pe termen limitat a unor mașini, utilaje agricole de dimensiuni mari, a căror achiziționare nu este eficientă pentru exploatația agricolă respectivă;

- consultanță de specialitate privind structura culturilor, tehnologiile utilizate, posibilitatea valorificării produselor agricole obținute, sprijin în pregătirea profesională a agricultorilor prin intermediul centrelor de consultanță agricolă;

- sprijinirea înființării unor «Asociații de marketing» în vederea valorificării în comun a produselor agricole obținute;

- stimularea investițiilor care să ducă la diversificarea activității productive din mediul rural, permițând o mai bună utilizare a forței de muncă;

- prestarea serviciilor sanitar-veterinare la nivelul cerințelor și exigențelor Uniunii Europene;

- facilitatea unor investiții care să permită dezvoltarea și diversificarea infrastructurii rurale la un nivel cât mai apropiat de țările Uniunii Europene.

Prestări de servicii în activitatea agricolă în cadrul exploatațiilor agricole de tip comercial

Pentru ca o exploatație agricolă să aibă caracter comercial aceasta trebuie să-și valorifice cel puțin 30 %

din producția agricolă proprie.

În România doar 4 % din exploatațiile agricole valorifică mai mult de 50 % din producția agricolă proprie.

În cadrul exploatațiilor agricole de tip comercial prestările de servicii au în vedere:

- crearea unor facilități care să permită creșterea numărului și ponderii exploatațiilor agricole de tip comercial;

- realizarea cu sprijinul statului și a subvențiilor acordate de Uniunea Europeană, a unor exploatații agricole viabile moderne pentru a se apropia de nivelul exploatațiilor existente în Uniunea Europeană;

- înființarea unor organizații profesionale a producătorilor agricoli cu statut de exploatații comerciale, capabile să reprezinte această categorie de exploatații agricole în relații cu piața și cu instituțiile publice;

- acordarea de credite, subvenții, reduceri (scutiri) de impozit pe profit pentru aducerea exploatațiilor de tip comercial la nivelul standardelor Uniunii Europene;

- incurajarea formării unor mari unități prestatoare de servicii în agricultură în vederea facilitării accesului la aceste servicii și a producătorilor mici și mijlocii care nu dispun de resurse materiale sau financiare pentru a-și presta singuri aceste servicii

**Dr. Drd. TIBERIU LELESCU
CONSILIER JUDEȚEAN**

(va urma)

Producția agricolă de bunuri și servicii agricole

Specificare	Anul				
	1991	2000	2001	2002	2003
Milioane lei prețuri curente					
TOTAL	97689639	160712839	278428355	315848560	404118197
Vegetală	53109188	99105602	174817026	180841729	259192480
Animală	42869314	59621073	100453920	131390327	141175163
Servicii agricole	1711137	1986164	3157409	3616504	3750554
Structura (%)					
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Vegetală	54,4	61,7	62,8	57,3	64,14
Animală	43,9	37,1	36,1	41,6	34,93
Servicii agricole	1,7	1,2	1,1	1,1	0,93
Indicii producției agricole de bunuri și servicii agricole (anul precedent = 100)					
TOTAL	...	...	122,7	96,5	107,5
Vegetală	...	...	135,3	88,7	110,0
Animală	...	...	102,1	110,2	104,6
Servicii agricole	...	...	114,0	91,1	84,7

Sursa: Anuarul Statistic al României 2004

CENEI

Primar: Dana Ruțica Medrea

PRIMĂRIA, CA O MARE FAMILIE

Cum se concretizează relația dumneavoastră cu consilierii locali și angajații primăriei în favoarea comunei?

În iunie anul acesta am avut doi ani de când sunt primar în comuna Cenei. Îndrăznesc să spun că suntem o mare familie. Ne înțelegem mai bine noi, comunitatea de aici, în frunte cu primar, viceprimar și consiliul local cu cetățenii decât în familie. Astăzi avem o ședință de consiliu unde vom discuta rectificarea la buget pe trimestrul trei. Va trebui să alocăm din fondul de rulment bani pentru reparația dispensarului medical. O altă problemă de abordat ține de legea 416 referitoare la alocațiile monoparentale și ajutorul social, deoarece au apărut modificări ale criteriilor după care se pot primi acești bani.

Cum considerați comuna, mai săracă sau mai bogată?

Comuna este undeva la mijloc din punct de vedere al bugetului. Altă vreme, comuna Cenei era o comună fruntașă... Acum o firmă din Italia a cumpărat aici 7 hectare la intrarea în sat și vrea să facă grajduri pentru

Cum trăiește comuna din punct de vedere cultural?

Avem o bibliotecă la căminul cultural. Există o asociație culturală Dusan Vasiljev. De anul anul trecut avem ca și cetățean de onoare pe profesorul Spasoikodin Kikinda, care s-a ocupat de opera lui Dusan Vasiljev. Școala din Cenei are o veche tradiție, ea apare menționată pentru prima oară în anul 1776, are o placă comemorativă. Poetul sârb Dusan Vasiljev unul dintre ultimii mari romantici ai literaturii sârbești și europene și a funcționat aici ca învățător în perioada 1920-1923. În Cenei este și casa lui Ștefan Jäger, supranumit și "pictorul șvab". Între 2-3 septembrie am avut aici o mare sărbătoare „Kirchweih” când s-au sărbătorit 110 ani de la înființarea bisericii catolice din Cenei, ocazie cu care perechea care a câștigat rozmarinul l-a dăruit primarului comunei. Promotor local, Radoslav Popov, se ocupă de problemele infrastructurii, ale mediului, de domeniul cultural, Cenei-ul fiind o comunitate multiculturală. Sprijinim de asemenea sportul, avem echipă de fotbal atât la Bobda cât și la Cenei.

E. VAUM

vacii. A mai venit un australian care a cumpărat fostul IAS și a populat grajdurile cu vaci de lapte. De asemenea, fostul Comtim a deschis o nouă hală. Deoarece Comtim nu mai are pământ pentru a-și face o bază furajeră, localnicii au ocazia de a-și valorifica produsele vegetale. Inginerii agronomi care lucrează aici în zonă sunt acum angajați ai SC Agromec Cenei SA. În acest moment Agromecul lucrează peste 2000 ha, pământ luat în arendă de la locuitorii din Cenei și Bobda. Sunt și persoane fizice care s-au înscris în registrul fermelor și lucrează în arendă suprafețe de teren dar nu mai mult de 120 ha.

Care ar fi astăzi prioritățile comunei Cenei?

Vrem să facem străzile din interiorul comunei. Anul trecut am făcut 2,3 kilometri iar anul acesta am realizat peste 2 kilometri de străzi. În ceea ce privește apa am ales unul dintre proiectele Ordonanței de Guvern numărul 7 și dorim să schimbăm toată coloana deoarece conductele sunt vechi din anii 1960.

Alisa Todorov, în fața casei în care s-a născut pictorul Ștefan Jäger

ÎMPUȘCAT ÎN DECEMBRIE 1989

Luca Ștefan s-a născut în 24 august 1959 la Cenei (Timiș). În 17 Decembrie 1989 a fost împușcat în brațul drept și în torace. Mecanic auto la Întreprinderea de Autoturisme (1989), pensionat cu gradul 2 de invaliditate (1995).

La 11 martie 1995 el se destăinuie informaticianului Marius Mioc (revoluționar arestat în Revoluție, autor al mai multor cărți despre ceea ce s-a petrecut în Decembrie 1989 și după aceea): "Duminică după masă, era în 17 decembrie 1989, împreună cu nevasta (Luca Georgeta), am ieșit pe Calea Girocului. Pe stradă era multă lume care se perinda în sus și în jos. În intersecția dintre Calea Girocului și Ștefan Plăvăț (acum Liviu Rebreanu) erau vreo 6-7 tramvaie blocate. Un tractor cu roțile dezumflate și cu pari în remorcă bloca jumătate din șoseaua care vine dinspre Spitalul Județean. Vizavi de poșta din Calea Girocului erau 4 tancuri abandonate, cu butoaiele de motorină sparte. Pe jos era plin de motorină. Din când în când, dinspre centru venea câte o mașină militară, care neputând să meargă spre poșta, întorcea în intersecția cu Plăvăț. Apariția mașinilor militare provoca huiduieli și injurături în rândul mulțimii.

Eu mă plimbam pe Calea Girocului, mergeam până la tancuri, mă mai întorceam la tramvaie. Un grup de vreo 10 persoane cu pari au început să spargă vitrinele. Au răsturnat rafturile din alimentară, au aruncat cu marfa pe jos. Pe șosea era alb de făină, zahăr, orez, parcă ninsese. Câte unul îndemna lumea: "Luați că-i pe gratis! E de la Ceaușescu!". Vorbind cu oamenii de pe stradă, am auzit ca există morți. Circula zvonul că și la Cluj a început revoluția. M-am dus acasă și am dat telefon la mătușa-mea din Cluj și i-am spus ce se întâmpla în Timișoara. Mătușa mi-a zis că la Cluj e liniște.

Se inserase. Am văzut dinspre strada Lidia urme de trăsore trase în sus. La intersecția Girocului cu Plăvăț erau câteva mii de oameni. Am auzit două gloanțe lovind în tramvai și am văzut găurile făcute în tabla tramvaiului.

DE LA BOBDA-N CAPITALĂ

Doamna OCTAVIA NEDELCO s-a născut la 21 septembrie 1957 în comuna com. Cenei. A urmat Liceul de cultură generală din Jimbolia, apoi Facultatea

de Limbi și Literaturi străine, Universitatea din București (secția sârbo-croată-franceză, absolvind cu media 9,89). La anul 1998 devine Doctor în Filologie sud-slavă și lingvistică balcanică cu teza Tradiție și inovație în mijloacele de expresie din opera lui Miloš Crnjanski. Profesor de limba franceză la Școala gen. nr. 1 din Sănnicolau Mare, redactor la editura Kriterion din București, asistent univ. la Facultatea de Limbi și Literaturi străine, Catedra de Limbi și Literaturi slave, Secția de Filologie sârbă și croată, apoi lector universitar, acum conferențiar universitar.

Cadru didactic colaborator în diferite perioade la alte universități din țară, este membru al Asociației Slaviștilor din România, din 1991, membru al comitetului de redacție al revistei "Romanoslavica", din 1998, președinte al Comisiei Naționale pentru perfecționarea cadre-

Circulația mașinilor militare dinspre Centru s-a întetit. Mulțimea devenise mai numeroasă. De câte ori vedeau mașini militare, oamenii începeau să se agite, să injure, să huiduie. Se striga către soldați: "Nu trageți! Și voi sunteți de-ai noștri!", se scanda "Jos Ceaușescu!". A apărut un pluton de soldați tineri, înfricoșați, conduși de un ofițer, care a mers către tancuri însoțit de huiduielile mulțimii. La apariția plutonului lumea s-a refugiat în scările blocurilor. Eu și cu nevasta n-am mai putut intra în bloc, fiindcă era ticsit de lume.

Peste vreo 10-15 minute am pornit, împreună cu un grup de demonstrații, către tancuri. Nevasta plecase acasă, să vadă de copii. Am ajuns pe la strada Ștefan Stăncă când a început să se tragă, cred că dinspre tancuri. Se auzeau gloantele cum loveau stâlpii și blocurile. Pe strada Ștefan Plăvăț, dintr-o mașină "Carpați" de armată, au început să sară soldați care imediat luau poziție de tragere pe burtă, cu fața spre tancuri. Ne aflam între două grupuri de soldați: cei care săriseră din mașină, aflați lângă florărie, între semafoare, și cei din zona tancurilor. Lumea a început să fugă, să se adăpostească. Ma reintălnisem cu nevasta, și am intrat împreună într-un bloc. Aici era din nou ticsit de lume. Peste vreo 5 minute am văzut doi inși în haine de piele circulând liniștiți pe mijlocul străzii. M-am gândit că pot iesi în stradă fără pericol, și am vrut s-o iau spre casă. Nevasta a mers înainte. Deodată am văzut-o ghemuindu-se cu mina la ochi și spunându-mi: "Fane nu mai văd!". Când am vrut să o ajut am simțit o caldură puternică pe corp și pe picior și am văzut că sunt plin de sânge. Am căzut. Încercând să mă ridic am simțit o durere puternică și mi-am pierdut cunoștiința.

Soția, după ce și-a revenit (din ricoșeu, niste schije de la un glonte i-au intrat în ochi), văzând ca eu sunt la pământ a cerut oamenilor prezenți ajutor, dar, pe moment, nimeni n-a avut curajul să iasă din bloc. După câteva minute o femeie a ajutat-o pe soție să mă târască în casa scării, unde am primit primul ajutor. Ceilalți au dat telefon la salvare, dar li s-a răspuns că aceasta nu poate veni fiindcă se trage și în salvări. Nevasta s-a dus atunci până la spital, mai mult târși, și a izbutit să aducă până la urmă o salvare. Două zile am fost în comă".

lor didactice de lb. sârbă (M.E.N.), membru al Comisiei Naționale pentru acordarea certificatelor de traducător autorizat.

A publicat o serie de articole de specialitate, autoare de programe școlare, a tradus în limba română o seamă de cărți din literatura sârbă.

Este autoarea volumelor Tradiție și inovație în opera lui Miloš Crnjanski, (teza de doctorat), monografie literară, Ed. Universității București, 2000, 325 p., Dušan Vasiljev. Izabrane pesme, (prefață, îngrijire, selecție), ed. U.D.S.R., Timișoara, 2000, 163 p., Mihai Eminescu. Opere alese, (ediție bilingvă), îngrijire, selecție, ed. Elion, București, 2000, 400 p., Istoria literaturii sârbe vechi, ed. Universal Dalsi, București, 2001, 160 p., Ghid de conversație româno-sârb, Ed. Niculescu, București, 2003, 215 p.

STEFAN JAGER

Faimoasa lucrare Die Einwanderung der Schwaben ins Banat - Emigrarea șvabilor în Banat

1

S-a născut la 31 mai 1877 la Cenei. Pictor român de etnie germană, din Banat, supranumit și "pictorul șvab", Jager este cunoscut pentru picturile sale care descriu istoria, viața, tradițiile. Ștefan Jäger (foto 3) a fost fiul bărbierului Franz Jäger (foto 1) și al Magdalenei Schuller (foto 2) din Cenei. La vârsta de 12 ani, în 1889, a fost dat la școala privată pentru băieți "Franz Wiesners" din Timișoara. Patru ani mai târziu a mers la liceu în Seghedin (1893-1895) unde și-a descoperit pasiunea pentru pictură.

2

La vârsta de 18 ani merge la o școală de artă din Budapesta, unde studiază și este influențat de pictori faimoși, precum profesorul Ede Balló, Greguss sau Bertalan Székely. În aceeași perioadă tatăl lui Ștefan se îmbolnăvește foarte tare și nu mai poate să-și susțină financiar fiul. Moare în 1910. Pentru a-și putea continua studiile, Ștefan găsește o slujbă de tutor la o familie bogată din Budapesta. Primele picturi i-au fost cerute de galeria privată "Almasy" din Budapesta, unde motivele religioase, natura statică și peisajele lui Jäger se dovedesc foarte căutate. Mai departe primește diferite comenzi pentru icoane și altare din orașele Arad, Jazowa, etc.

3

La începutul secolului XX, Jäger era deja bine cunoscut. În 1906 pictează prima sa mare lucrare, "Colonizarea șvabilor" (Die Einwanderung der Schwaben). Lucrarea a fost comandată de satul bănățean Cărpiniș

(atunci Gertjanosch). Șvabii de aici au strâns bani într-o chetă pentru plata lucrării. Succesul acestei lucrări îi aduce lui Jäger o a doua comandă de la Cărpiniș. Pentru această lucrare însă, întreprinde o călătorie în Germania unde vizitează numeroase localități, mai ales Ulm, Stuttgart și Nürnberg, pentru a observa obiceiurile și costumele populare ale strămoșilor șvabilor bănățeni.

Odată cu terminarea studiilor în arte, Jäger întreprinde călătorii în Germania, Austria și Italia. Totuși, în 1910 decide să se stabilească definitiv în Banat, la Jimbolia, localitate mare și importantă a șvabilor bănățeni (atunci numită Hatzfeld). Va petrece restul vieții aici. Între 1914-1918 merge la război și luptă pe frontul din Dalmația. După război se întoarce la Jimbolia. Cu timpul devine faimos în Banat, unde i se dăce numele de "pictorul șvab".

Ștefan Jäger se stinge din viață pe data de 16 martie 1962 și este înmormântat la Jimbolia, lângă mama sa Magdalena, decedată în 1927. Jäger nu a fost niciodată căsătorit și nu a avut urmași. În prezent, există un muzeu dedicat picturii la Jimbolia. Picturile sale reflectă infinita bogăție a vieții bănățenilor: sărbători, tradiții, case și grădini, scene de muncă. Pictează și Kirchweih-ul în toate detaliile lui. Peisajele sale arată o cunoaștere profundă a naturii în ritmul anotimpurilor.

Finanțarea unor obiective de investiții de interes județean printr-un montaj financiar credit/obligațiuni județene în valoare de maximum 100 milioane RON (I)

Dezvoltarea infrastructurii și a economiei pe teritoriul administrativ al județului Timiș este principalul obiectiv al Consiliului Județean.

Din 2007 România va fi integrată în UE și noua arhitectură a politicii de coeziune a UE, urmând prioritățile stabilite din perspectiva financiară va întări contribuția UE pentru a realiza o dezvoltare durabilă, asigurând 80 % din finanțarea rețelelor de transport și infrastructura de mediu din fonduri structurale. Rămâne în sarcina autorităților locale cofinanțarea a 20% din valoarea obiectivelor de investiții care se vor derula în perioada 2007-2013 pe baza veniturilor proprii sau a altor fonduri atrase de către autoritățile locale.

Din analiza bugetului propriu pe 2006 rezultă un fond operațional ce reprezintă 16 milioane RON. Potrivit prevederilor OUG 45/2003 gradul de îndatorare nu poate depăși 20 % pe an din fondul operațional anual, respectiv 3,2 milioane RON. Rezultă că din această sumă Consiliul Județean Timiș nu poate acoperi cofinanțarea a 20 % din valoarea obiectivelor de investiții care sunt prognozate a se realiza în perioada 2007-2013 potrivit strategiei de dezvoltare economico-sociale. În concluzie se impune atragerea de fonduri pentru cofinanțarea prin împrumuturi obligatoarele și bancare.

Baza legală pentru împrumuturi obligatoarele și bancare este conform prevederilor:

- Legii nr. 215/2001 a administrației publice locale.
- Legii nr. 108/2004 pentru modificarea OUG 45/2003 privind finanțele publice cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 273/2006 a finanelor publice locale cu aplicare din ianuarie 2008 care modifică gradul de îndatorare anual la 30 % din veniturii proprii.
- Legea 313/2004 a datoriei publice cu modificările și completările ulterioare.
- H.G. nr. 158/2005 privind constituirea, stabilirea și competențele Comisiei de Autorizare a împrumuturilor locale.
- Regulamentul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare Nr. 1/2006 privind emitenții și operațiunile cu valori mobiliare.
- OUG nr. 34/19.04.2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică.
- Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, împrumuturile administrației publice locale sunt reglementate de Legea nr. 313/2004 și

H.G. nr. 158/2005, astfel ca orice împrumut extern sau intern cât și credit bancare sau obligatar trebuie aprobat de Comisia de Autorizare a împrumuturilor Locale din cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

În plus în cazul emisiunii de obligațiuni trebuie aplicată legislația specială privitoare la valorile mobiliare și piața de capital fiind necesară obținerea autorizației CNVM privitoare la oferta publică primară de vânzare a obligațiilor.

Procedura efectivă de emisie și distribuție a obligațiilor județene pe piața de capital este reglementată de legislația specială, aflată în vigoare. Legea nr. 297/2004 privind piața de capital conține prevederile generale privind drepturile și obligațiile emitentului de obligațiuni.

În continuare se prezintă câteva dintre obiectivele pentru care se impune finanțarea prognozându-le a fi incluse în lista de investiții a bugetului propriu pe 2007, având S.F. sau contracte pentru realizarea de S.F.

- În domeniul drumurilor județene:
- Centura Nord-Vest de ocolire a orașului Buziaș L = 4,3 km.
- Reabilitare DJ 691 între localitățile Timișoara-Pișchia-Maşloc-limită județ Arad km 2+500-km 42+500, L = 40,0 km.
- Reabilitare DJ 682 limită județ Arad-Periam-Saravale-Sânnicolau Mare, km 129+200-km 153+200, L = 24 km.
- Reabilitare DJ 592 între localitățile Buziaș-Lugoj km 25.000-km 54+200 L = 29,2 km.
- Reabilitare DJ 572 între Berzovia-Buziaș-Lipova.
- Reabilitare DJ 681 A Fârdea - Traian Vuia-Mănăştur km 0+000-14+700; L = 14,7 km.
- Reabilitare DJ 593 Foeni - P.T.F. Serbia km 31+500-35+900; L = 4,4 km.
- Reabilitare DJ 692 DN 69-Periam-DN 6 km 0+000-49+900; L = 49,9 km.
- Reabilitare DJ 591 Timișoara-Sânmihaiu Român-Cenei km 0+000-28+000; L = 28,0 km.

- Reabilitare DJ 684 DN 68 A-Tomești-Lim. Jud. Caras Severin km 0+000-36+800; L = 36,8 km.

- Reabilitare DJ 593 DN 59-Peciu Nou-Giulvăz km 0+000-21+500; L = 21,5.

- Modernizare DJ 682 Beba Veche-Fr. Ungaria (Triplex cofinium) km 188+00-191+00; L = 3,0 km.

- Modernizare DJ 592 D Lugoj - Hitiaș - Bacova km 1+900-33+700; L = 31,8 km

Obiective de investiții edilitare ce se preiau din 2006 și se continuă în 2007-2009:

- Corp anexă la Consiliul Județean Timiș - buget CJT

- Reamenajarea și revitalizarea fortificației Cetății Timișoara - Bastionul - Phare 2005 + buget CJT + buget CLT

- Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Timiș - proiectare + execuție - împrumut Gov. Sau fd. structurale + buget CJT

- Bloc locuințe medici rezidenți - buget stat + buget CJT

- Protejarea mediului în zona lacului Surduc - fd. structurale + buget CJT

- Centrul regional de coordonare, prevenire și intervenție în situații de urgență - fd. Phare CBC + buget CJT

- Zonă industrială Săcălaz - fd. structurale + buget CJT

- Centru de pregătire și perfecționare profesională Săcălaz - buget CJT, Phare, Guv. german

- Consolidare sediu Muzeul Banatului - Castel Huniade - buget CJT

- Amenajare Palat Baroc - buget stat + buget CJT

- Pavilion administrativ Muzeul Satului Bănănean - buget CJT

Contractul pentru consolidarea sediului Muzeului Banatului - Castelul Huniade a fost semnat la 1 septembrie 2006

- Modernizare Spital Clinic Județean de Urgență - buget CJT

- Șarpantă Școală C-tin Păunescu din Receaș - buget stat + buget CJT

- Șarpantă Școala C-tin Pufanu - buget stat + buget CJT

Studii și proiecte comandate în 2006 pentru obiective ce

se realizează în perioada 2007-2013:

- Sediul Bibliotecă Județeană, Teatrul pentru Copii și tineri Merlin

Deschidere de fabrică în Săcălaz - 2006

și spații multifuncționale - buget CJT

- Plan Urbanistic Zonal zonă locuințe km. 8 Calea Aradului și Doc, tehnică pentru utilități - buget CJT

- Sistem informatic geografic al județului Timiș - GIS - buget CJT

- Studii privind delimitarea zonelor naturale protejate din județul Timiș - buget CJT

- Documentații tehnice pentru proiectele cuprinse în programul strategic al județului Timiș pentru accesare fonduri comunitare - buget CJT.

Pentru a asigura finanțarea acestor obiective în condițiile prezentate mai sus se propune o linie de credit care să deruleze pe perioada efectuării investițiilor având avantajul flexibilității și elimină costurile de neutilizare.

În acest sens pentru a obține consultanța necesară privind demersurile contractării și asigurării supravegherii derulării creditului pe perioada utilizării ne-am adresat Firmei de consultanță VMB-Partners S.A. în baza prevederilor

OUG Nr. 34/19.04.2006 art. 13 lit.

d) unde se precizează că: "excepție de neaplicare a prevederilor regulilor și principiilor de achiziție publică se face pentru atribuirea contractului de servicii la prestarea de servicii financiare în legătură cu emiterea, cumpărarea, vânzarea sau transferul de valori mobiliare ori al altor instrumente financiare, în special autorității contractante efectuate în scopul atragerii de resurse financiare și/sau de capital, precum și la prestarea de servicii specifice unei bănci centrale de către Banca Națională a României. De altfel este și singura firmă de acest gen care a asigurat consultanță Primăriei Timișoara pentru contractarea creditului obligator de 150 milioane RON și Consiliului Județean Hunedoara pentru contractarea unui credit obligator de 60 milioane RON.

Această firmă de consultanță ne-a indicat că linia de credit se poate refinanța ca emisiuni succesive de obligațiuni care vor avea un cost total mai mic decât al unui credit obișnuit și o structură mai flexibilă adaptată posibilităților de rambursare.

Se poate utiliza această linie de credit și până la un plafon de 100 milioane RON și apoi să se ramburseze în totalitate.

Momentul emisiunii poate fi ales astfel încât să se obțină dobânzi cât mai bune la banii atrași. Dacă va fi avantajos se va putea lua decizia de a se emite obligațiunile în serii, fiecare serie fiind destinată rambursării parțiale sau integrale a sumelor angajate și cheltuite din linia de credit "Bridge Loan" și finanțării parțiale, după caz, a obiectivelor de investiții. Acest "Bridge Loan" are rolul de a fi disponibil pe măsura efectuării investițiilor și eliminarea costurilor de neutilizare.

(va urma)

Dan Cionvică,
DIRECTOR EXECUTIV

Refacere podet pe DC 114 la Balșești - 2006

SĂCĂLAZ

Viceprimar: Silviu Brândușe

Impactul parcului industrial

Care considerați că este cea mai mare investiție din zona comunei Săcălaz?

Avem o zonă industrială care este a noastră iar cea mai mare investiție făcută de partenerii străini este de 25 de milioane de euro. Este vorba despre un set de depozite, gestionate de firma Dietrich&Honold care se ocupă de depozitare pentru firma Continental. Precizez că nu există nici un impact negativ asupra mediului. În urma acestei investiții comuna va beneficia de 800 de metri de șosea asfaltată până la barieră. Comtim-ul nu mai funcționează aici, dar s-a redeschis ferma de la Berecsău, comuna beneficiind de 1,5 miliarde din taxe și impozite. De asemenea, parcul industrial ne aduce în jur de 1 milion de euro pe an, ajungând ca într-un an să avem un buget de 80-90 de miliarde. Din acest buget încercăm să facem infrastructura Săcălazului, unde avem

multe de făcut, avem zona III de locuințe unde trebuie să facem drumul, să aducem apă și curent, această zonă cuprinzând aproximativ un număr de 90 de case. Construcția acestor case a început deja, pe terenul concesionat de noi. Pentru parcul industrial am avut inițial o acoperire de 17,7 ha, această suprafață crescând la 86,83 ha, în momentul de față fiind ocupată în proporție de 80%. Această ocupare se explică prin faptul că am avut un preț mic la concesionarea terenului, în jur de un euro pe metru pătrat și datorită distanței mici față de Timișoara și în plus preconizăm ca în aproximativ o lună să introducem gazul în comuna Săcălaz, zona industrială fiind limitrofă magistralei de gaz. Și nu în ultimul rând, suprafețele concesionate au fost destul de mari pentru a fi atractive. Pot să vă mai spun că în parcul industrial au concesionat teren aproximativ 50 de firme.

Ați remarcat o creștere a populației din Săcălaz în ultima vreme prin natalitate sau prin aport de populație dinspre Timișoara?

Nu prea a crescut numărul populației în Săcălaz. Dimpotrivă am simțit o scădere. A scăzut forța de muncă, foarte mulți fiind plecați în străinătate și dintre aceștia doar câțiva investesc banii pe care i-au câștigat în comună prin ajutorarea rudelor aflate aici. Totuși, pentru parcul industrial există forța de muncă, majoritară din Berecsăul Mic sau Berecsăul Mare. Depozitul care se construiește la noi și care va fi finalizat în luna noiembrie 2006 nu va necesita multă forță de muncă pentru că totul este mecanizat însă impactul este mare deoarece în final vor fi acoperite patru hectare de construcție.

Sunteți de șase ani viceprimar. Dacă ar fi să o luați de la început, către ce domeniu s-ar îndrepta

prioritățile dumneavoastră: social, economic sau cultural?

Noi am încercat să atingem toate aceste domenii. În momentul când am intrat în Primărie nu aveam bani, depindeam în mare măsură de fondurile care veneau dinspre Berecsău. Acum avem un buget generos și care dacă este folosit judicios chiar se pot face multe lucruri. Ne dorim să asfaltăm străzile, să introducem canalizarea. Mai există încă patru PUZ făcute și ne vom apropia vertiginos de Timișoara. Ne dorim cât mai repede introducerea gazului, comuna având în acest moment 13 kilometri de coloană de gaz.

Ce proiecte aveți legate de finanțare sau cofinanțare externă?

Noi suntem înfrății cu localitatea Torac, împreună cu care am realizat un proiect prin care am înființat un ansamblu de dansuri de 40 de copii, și în același timp am dotat căminul

cultural cu aparatură, stații, fiind un parteneriat oglindă, aceleași lucruri fiind făcute și în Torac. Mai avem un proiect care constă în construirea de case pentru rromi (aproximativ 150 de persoane). Un alt proiect se referă la sala de sport care este necesară, avem echipă de fotbal care ar avea un loc de antrenament în timpul iernii. Ne mândrim cu două fete deosebite, Giorgiana Sas din Săcălaz gimnastă și Loredana Stancu din Berecsău care este atletă.

Cum valorificați bălțile de pescuit din Săcălaz?

Una din bălți, inițial a fost concesionată și mai apoi am vândut-o. Mai avem două bălți, una lângă gară și cealaltă în curba de la Săcălaz care sunt folosite pentru pescuitul sportiv. Mai este una la Berecsăul Mare, unde merge foarte multă lume la pescuit.

E. VAUM

**„Într-o zi de primăvară/ În amurg de seară/
Zeci și zeci de cară/Din Săcălaz plecară/
Care și animale/Oameni arși de soare/
Cu lacrimi și jale/Pe lângă Bega la vale”**

La intrarea în comuna Săcălaz se află un indicator de tablă pe care scrie că localitatea este înfrățită cu așezarea Torac din Serbia. Nu este vorba de o înfrățire protocolară între localități, așa au apărut în România cu miile după anul 1989, ci de una veche și care-i leagă în mod naturală pe locuitorii din Săcălaz și Torac (din Banatul sârbesc). După curcerea Banatului de către Imperiul Habsburgic, localitățile existente în regiune trec în proprietatea Casei Imperiale Austriece. La 14 iulie 1765 împărăteasa Maria Tereza semnează un Ordin al Curții de la Viena prin care „toate satele românești aflate în calea coloniștilor germani trebuiau mutate în altă parte.” Săcălazul timișean era una dintre aceste localități. Băștinașii sunt alungați din sat în sudul Torontalului, pe teritoriul de azi al Banatului sârbesc, în pustă. E vorba de 300 de familii puse pe drumuri, în jur de 2000 de suflete, imbarcate în 500 de care trase de boi. Oamenii se așează undeva, nu departe de Drumul Mare (al Împăratului), drum care lega Bechicherecul Mare (botezat după al doilea război mondial „Jarko Zrenjanin”, după numele unui partizan de-al lui Tito) de capitala Banatului, Timișoara. Pribegii dau numele noii localități întemeiate Săcălaz, în aminirea satului pe care au fost obligat să-l părăsească. La anul 1779, după anexarea vremelnică a Banatului de către Ungaria, numele de Săcălaz e înlocuit cu cel de Nagy Torac-Toracul Mare.

De'ale Săcălazului

● Ca și în cazul altor așezări șvăbești, planul localității Săcălaz a fost întocmit la Viena, sub forma unei table de șah având în centru Biserica catolică. ● Principala sărbătoare era și în Săcălaz, „Kirchweih”, adică Ziua Bisericii, care avea loc într-o sâmbătă, toamna. Se ținea o slujbă religioasă specială, avea loc o defilare a tinerilor îmbrăcați în costume populare germane, urmată de dansuri. La Săcălaz a avut loc un Kirwei adevărat în anul 1992, înainte de emigrarea masivă a populației germane din Banat. ● Școala din Săcălaz a împlinit anul acesta 105 ani. La centenarul școlii au fost prezente (29 septembrie 2001) peste 200 de persoane. A venit la serbare Michael Koppi, reprezentant al primăriei din Reutlingen (Germania)- oraș în care s-au așezat un număr mare de șvabi din Săcălaz- dar și Ionel Cîpu, primarul din Toracul Mare, sat înființat de românii din Săcălaz în urmă cu peste două sute cincizeci de ani ● Giorgiana Sas este una dintre sportivele de performanță ale comunei. Practică gimnastica de la o vârstă fragedă la Timișoara și a

obținut rezultate remarcabile în acest sport dificil, sub îndrumarea antrenorilor Marcel Benea și Mariana Tomceanu. ● Frații Marcel și Dan Bulzan, un inginer și un informatician din Săcălaz, au înființat în grădina casei prima fermă de melci din România (heliocultură). Din păcate, rentabilitatea afacerii nu a fost una pe măsura așteptărilor. ● La Săcălaz, în prezența Ambasadorului Regatului Țărilor de Jos, Excelența Sa Pieter Jan Wolthers, a fost coaptă prima pâine în brutăria Centrului de Zi „Pentru Voi” cu locuințe protejate (adulți cu dizabilități intelectuale), proiect umanitar realizat cu sprijinul unui grup de sponsori din Olanda. ● Despre Josef Andreas Gebhard, născut la Cărpînș la 23 iulie 1884 se spune că a urmat cursurile Școlii primare în Săcălaz, apoi a fost ucenic la magazinul „Steaua Albastră” din Timișoara, a emigrat în SUA, apoi s-a aventurat în Insula Timor, unde i-ar fi condus pe localnici într-o bătălie împotriva coloniștilor englezi și a fost ales de băștinași Rege. Se va întoarce apoi în satul natal din Banat după care va pleca din nou în SUA, unde ar fi murit la mijlocul secolului trecut.

C.T.

CE DREPTURI NE CONFERĂ LEGEA PENTRU A NE PUTEA IMPLICA ÎN CONDUCEREA LOCALITĂȚII NOASTRE?

De multe ori suntem tentați de a da vina pentru tot ce se întâmplă în localitatea noastră, pe cei ce o conduc.

Dar ce facem noi? Cum ne implicăm? Cum îi sprijinim pe cei care i-am desemnat să ne reprezinte?

În România acest lucru este prevăzut și conferit de către Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, care asigură deschiderea activității administrației publice centrale și locale către cetățeni prin intermediul a două mecanisme importante:

1. Participarea publicului la procesul de elaborare a reglementărilor;
2. Participarea publicului la procesul de luare a deciziilor.

Legea transparenței nu trebuie confundată cu legea privind accesul la informațiile de interes public și nici cu democrația directă. Spre deosebire de legea accesului la informațiile de interes public, care permite accesul cetățeanului la informațiile publice gestionate de diverse instituții publice, legea transparenței oferă posibilitatea cetățenilor

de a participa activ la procesul de elaborare de reglementări prin sugestii adresate autorităților administrației publice. Spre deosebire de democrația directă, legea transparenței nu conferă cetățenilor dreptul de a lua decizia finală cu privire la reglementările care vor fi adoptate. Acest rol va fi în continuare asumat de autoritățile administrației publice care vor decide dacă includ sau nu în proiectele de reglementări informațiile și sugestiile primite din partea cetățenilor, organizațiilor neguvernamentale și asociațiilor de afaceri.

Cui i se adresează această lege?

Legea transparenței implică o colaborare între doi parteneri: administrația publică și destinatarii reglementărilor elaborate de aceasta (cetățeni, organizații neguvernamentale, asociații de afaceri). Pe lângă administrația publică și la servicii publice, deși aceste organisme nu au atribuții directe în procesul de adoptare a reglementărilor.

Ce presupune legea?

Autoritățile administrației publice cen-

trale și locale au obligația de a face publice proiectele de reglementări înainte ca acestea să fie adoptate. După acest moment, destinatarii reglementărilor, persoane fizice sau juridice, au posibilitatea de a formula sugestiile și recomandările cu privire la reglementările care le-au fost prezentate în stadiu de proiect. Sugestiile astfel formulate vor fi analizate de către autoritățile inițiatoare care vor decide asupra necesității includerii în textul final al reglementărilor. Cu privire la participarea publicului la procesul de luare a deciziilor, legea prevede posibilitatea celor interesați de a participa și de a-și exprima punctele de vedere în cadrul ședințelor organismelor menționate mai sus.

Care sunt beneficiile legii?

Pentru administrația publică:

- obține în mod gratuit informații suplimentare cu privire la sectoarele de activitate care urmează să fie afectate de reglementările propuse;
- explică necesitatea reglementărilor propuse;
- înlătură problemele de implementare a

reglementărilor datorate necunoașterii acestora de către destinatarii;

- înlătură problemele de implementare datorate deficiențelor de redactare ale reglementărilor;

- câștigă încrederea opiniei publice.

Pentru beneficiarii reglementărilor:

- iau cunoștință de proiectele de reglementări propuse de administrația publică;
- își exprimă punctele de vedere cu privire la aceste proiecte;
- își adaptează activitatea din timp la cerințele care urmează a fi introduse.

Cunoscând acum cui anume se adresează această lege, ce presupune ea și care sunt beneficiile ei, haideți să-i sprijinim în demersurile lor pe cei pe care i-am ales, pe aceia care ne reprezintă – edilii localităților și județului nostru !

Doina-Adriana TĂRÎLĂ

Consilier superior

Compartimentul Monitorul Oficial și Transparență Decizională

IECEA MARE

Primar: Ovidiu Codrescu

“Nu am promis multe dar ceea ce am promis am realizat”

De când sunteți primar interimar?
Din luna august anul curent și conduc primăria din luna ianuarie a acestui an din cauza retragerii din motive medicale a primarului.

Cum v-ați descurcat în toată această perioadă?

În toată această perioadă nu a fost nici greu și nici ușor. M-am bazat pe forțele proprii și am mers peste toate unde a fost nevoie, am mers pe teren, la toate lucrările care au fost începute, de exemplu la renovarea școlilor. Am fost și ajutat de către referentul social, Ilca Marin (foto 1) și agentul agricol Petre Peștean care au mai supravegheat lucrările din teren, atunci când am fost chemat la ședințe sau am cumpărat materiale din Timișoara. De asemenea m-am bazat și pe oamenii din primărie împreună cu care ne-am desfășurat activitatea așa cum trebuia.

Ce ați promis oamenilor din comună și ce ați realizat până acum?

Nu am promis prea multe dar ce am promis am realizat. De exemplu, în această vară am reușit să reabilităm două străzi cu trotuare: strada Lăptăriei și strada Bisericii Ortodoxe. Am mai reușit să facem sala de sport a școlii și patru clase care au fost ruinate, astfel încât, până la data de 15 septembrie, să poată să înceapă cursurile în acele clase. În aceeași curte cu sala de sport și

școala este și grădinița.

De unde provin veniturile populației din localitate, aici fiind o zonă predominant agricolă?

Din totdeauna, în această localitate, oamenii au supraviețuit din agricultură și zootehnie. Momentan avem o parte dintre localnici care sunt și navetiști, lucrează la Sânnicolau Mare la o firmă de cabluri, la Jimbolia la o firmă de bobinaje și mai sunt o parte care sunt navetiști la Timișoara. Ceilalți care au rămas în localitate se ocupă de zootehnie și vegetație. Avem doar 17 dosare de cazuri sociale la 2.400 de locuitori. Aceste cazuri sociale le reprezintă oamenii în etate care nu au nici un fel de sprijin. În acest moment noi nu îi putem ajuta, deoarece nu suntem o comună bogată, nu avem mari investitori, iar primăria este relativ nouă, Ieccea Mare devenind din nou comună în anul 2004. Anul acesta o asociație de italieni a cumpărat fosta fermă de aici și au transformat-o într-o fermă de îngrășare a porcilor, printr-un proiect SAPARD. Aceeași asociație s-a extins destul de puternic la Jimbolia, chiar au luat pământ în arendă. La această fermă de îngrășare a porcilor se lucrează după o tehnologie destul de specializată și din păcate nu va fi nevoie de chiar așa de multă forță de muncă, în schimb putem negocia prețul de concesionare al pământului. De asemenea, această asociație își va mai

construi și silozuri. Fermă va avea o capacitate de 8.800 de capete pe o suprafață de 10 ha. Noi avem trei corpuri de școală dintre care unul a rămas gol și pe acesta am vrea să îl închiriem de exemplu unei fabrici, pentru a ajuta oamenii prin crearea de noi locuri de muncă și în același timp pentru a aduce venituri localității.

Ce alte probleme legate de infrastructură aveți?

După cum am spus, vara asta am făcut ceva la rețeaua stradală iar în ceea ce privește apa există o rețea introdusă pe o suprafață de aproximativ 10 km reprezentând 20% din rețeaua totală necesară.

Sunteți veterinar de profesie. Cum ajutați comunitatea din acest punct de vedere?

Este normal ca eu să sprijin oamenii, chiar și în ziua de astăzi, dacă sunt solicitat de un cetățean într-o problemă gravă legată de animale, pe care ceilalți colegi de ai mei nu o pot rezolva, mă duc și îl ajut. Momentan, avem nouă crescători de ovine în localitate, numărul de animale pe care fiecare îl deține pornind de la 150 și ajungând la 500 de capete. Pășunea noastră, cu o suprafață de 155,85 ha, este împărțită judicios și căutăm să nu existe tensiuni între crescătorii de animale.

Evelyne VAUM

ȘVABUL IOSIF ZAHARIA, „DREPT ÎNTRE OAMENI”!

În Ierusalim a fost înființat la anul 1953, pe lângă Parlamentul (Knesset) statului Israel, un Memorial oficial al victimelor din Holocaust- „Yad Vashem”. Memorialul cinstește pe cei care au salvat evrei și nu erau evrei iar numele salvatorilor apare pe lista celor numiți” Drepti între Popoare.” Memorialul Holocaustului a acordat 60 de asemenea titluri unor cetățeni români. Primul „Drept între Popoare” a fost primarul orașului Cernăuți din perioada celui de-al doilea război mondial, care a salvat mii de evrei de la deportarea în Transnistria.

Între cei 60 de „Drepti între Popoare” din România există și un bănățean. Josif Zaharia (Zacharias), șvab din Ieccea Mare, era fiul unui fermier (bauer) înstărit. În anul 1941, după ce România intrase în război alături de Germania nazistă iar legislația antievreiască se înașprise, Iosif a întâlnit într-o zi, la el în sat, la Ieccea Mare, un băiat de 13 ani, rățacit, flămând și obosit, în căutare de hrană și adăpost. Copilul se numea Benjamin Weiss și făcea parte dintr-o comunitate evreiască din Arad aflată sub îngrijirea spirituală a rabinului Brisk. Iosif Zacharias, deși a aflat că băiatul era evreu, a avut grijă de el, i-a procurat acte false, l-a învățat să îngrijească vitele iar tatăl lui Iosif l-a angajat la ferma lui.

Acest gest făcut de tânărul șvab față de adolescentul evreu din Arad i-a adus lui Iosif Zaharia (Zacharias) titlul de „Drept între Popoare”, singurul bănățean care l-a obținut până acum.

Zilele bibliotecii

În urmă cu doi ani, în luna octombrie, Biblioteca Județeană Timiș își sărbătorea centenarul în prezența colegilor din întreaga țară, printr-o suită de manifestări devenite tradiționale în ultimii paisprezece ani: sesiuni de comunicări despre starea actuală a lecturii bibliotecilor publice, mese rotunde și expoziții de carte veche din patrimoniul bibliotecii județene, cum și prin edițiile succesive ale Salonului de Carte „Cart-Vest”, la care erau invitate toate editurile din zonă și o bună parte din marile edituri din țară.

Continuând această tradiție, la împlinirea a o sută doi ani de la înființarea primei biblioteci publice în orașul Timișoara, la 29 octombrie 1904, Biblioteca Județeană Timiș a pus straiul de sărbătoare în zilele de 20 și 21 septembrie sub genericul: „Biblioteca în contextul integrării europene”. La manifestare au participat, în afara invitațiilor din țară (Cluj, Sibiu, Oradea, Alba, Arad și Caraș) și bibliotecari de la bibliotecile comunale și orășenești din județul Timiș. Tradiționalul Salon de Carte „Cart-Vest”, aflat la ediția a XIII-lea, s-a transformat într-o suită de „Zile ale editurilor timișorene” desfășurate lunar în spațiul Secției de Artă a Bibliotecii județene.

La deschidere au participat, Răzvan Hrenoschi, Șef Serviciu Relații Publice a Consiliului Județean Timiș, Doina Popa, Directoarea Bibliotecii Județene „Octavian Goga” Cluj, Președinta A.N.B.P.R., Nicolae Sârbu, Directorul Bibliotecii Județene „Paul Iorgovici” Caraș-Severin, Mioara Pop, Directoarea Bibliotecii Județene „Lucian Blaga” Alba, Florin Didilescu, Directorul Bibliotecii Județene „A. D. Xenopol” Arad. Manifestările din cadrul „Zilelor Biblio-

tecii” au cuprins o importantă sesiune de comunicări pe temă propusă cu secțiunile „Contextele lecturii” moderată de conf. univ. dr. Anca Sârghie de la facultatea de Biblioteconomie a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu și „Biblioteca în epoca internetului”, condusă de Florica Popovici, Șef serviciu la Biblioteca Județeană Timiș. Între problemele ridicate în cadrul primei secțiuni au fost cuprinse comunicări vizând atât cartea veche din patrimoniul bibliotecilor județene, cât și problema digitizării fondului de patrimoniu al acestor biblioteci, cum și probleme mai largi privind necesitatea constituirii unei istorii a literaturii române pentru copii, sau legitimitatea bibliotecilor publice de a crea fonduri ale literaturii scrise în zonele pe care le deservesc. Secțiunea a doua s-a constituit într-o suită de comunicări pe teme de biblioteconomie în contextul lumii contemporane, de la problema informației și ambientului, la prezentarea unor soluții găsite de diverse biblioteci județene în aplicarea catalogării, a împrumutului computerizat, a digitizării fondului de carte din bibliografia școlară și a. O interesantă dezbatere, la care au luat parte toți invitații de la celelalte biblioteci județene a reprezentat-o masa rotundă de mare actualitate: „Lumea contemporană între informație și cultură”, cu accente pertinente la rolul pe care-l are mass media contemporană în relativizarea axiologiilor culturale ale lumii, constituite în milenii de civilizație și cultură pe pământul vechiului continent. În cadrul discuțiilor, o problemă aparte a constituit-o locul pe care-l ocupă azi cultura, chiar și ca informație în presa cotidiană, locul marginal pe care e așezat evenimentul cultural în economia informațiilor de toate felurile de la posturile de radio și televiziune. Concluziile nefiind chiar dintre cele mai

optimiste s-a luat hotărârea ca fiecare dintre evenimentele ce se petrec în instituțiile de cultură sau în underground-ul marilor orașe să-și găsească locul meritat în coloanele ziarelor, la radio și televiziune, pentru a nu ne lăsa covârșiți doar de magma goseră a unor informații ce nu pot produce decât un sentiment de frustrare culturală, grobiene, de mahala, ce duc la formarea de-a-n-doaselea a spiritului tinerei generații. Între manifestările ce s-au derulat în aceste zile s-au mai aflat lansarea catalogului de Carte bibliofilă din secolele XIX și XX, editat de Biblioteca Județeană Timiș cum și vernisajul Expoziției de carte veche străină din secolul al XVIII-lea din patrimoniul B.J.T., prezentată de Carina Galiș. O impresionantă etalare a 91 de cărți vechi din varii domenii ce au încântat vreme de trei secole privirile cercetătorilor și specialiștilor.

Evenimentul propriu-zis al „Zilelor Bibliotecii” l-a constituit prezentarea siteului Bibliotecii Județene Timiș realizat de studentul Alexandru Iovanovici, un site modern, complex și extrem de util oricărei biblioteci publice, ale cărui componente principale sunt următoarele:

- **scurtă prezentare a instituției.** Este de remarcat secțiunea de statistici care reflectă activitatea bibliotecii în relația cu cititorii;

- **evenimente** - este o secțiune actualizată dinamic în care vor fi anunțate evenimentele ce se desfășoară la BJ Timiș. De asemenea, aceste informații pot fi regăsite în meniul dinamic de pe pagina principală;

- **secții și filiale** - unde puteți găsi informații actualizate cu privire la fiecare secție și filială ale Bibliotecii Județeană Timiș. În această secțiune vor fi actualizate datele cu privire la orarul de funcționare;

- **e-biblio** - BIBLIOTECA VIRTUALĂ. Ceea ce vedeți în această secțiune este o mică parte din proiectul mai larg de digitizare a periodicelor din cadrul secției Documentar-Periodice și de creare a unei colecții de materiale (cărți) în format full-text accesibile publicului larg, prin internet;

Accesul este liber, nu necesită înregistrare și este gratuit;

- **galerie** - galerie de imagini dezvoltată pe platforma Open Source PHP Gallery, are în principal două scopuri: să se constituie ca o dovadă a activităților de la Biblioteca Județeană Timiș și, în măsura în care va exista cooperare se va cere acordul artiștilor care expun la Secția de Artă, iar în cazul unui răspuns favorabil lucrările lor vor fi postate sub formă de poze pe site.

În acest mod se va crea o galerie virtuală de artă.

- **American Corner** - o secțiune dedicată bibliotecii americane, deschisă în colaborare cu Ambasada Statelor Unite la București. Puteți găsi informații cu privire la orarul informatizat a colecțiilor, care vă va prezenta în fiecare săptămână câteva titluri interesante, nou intrate în bibliotecă în săptămâna ce a trecut.

Veți regăsi informații cu privire la autor,

titlu, o scurtă prezentare a cărții cât și cotele de raft corespunzătoare.

- **contact** - puteți găsi informații de contact, cât și un formular web, care vă va facilita comunicarea cu biblioteca. Noi vă recomandăm să apelați la acest mijloc cu încrederea că cineva va citi mesajul dumneavoastră și mult mai important, chiar vă va răspunde.

- **forum** - o componenta esențială a noului site, a fost proiectat ca o punte de legătură între cititor și bibliotecar, cititor și cititor, sau bibliotecari din întreaga țară. Noi vă încurajăm să scrieți, să răspundeți la întrebările altora și în ansamblu să demonstrați că sunteți activi.

Ca urmare a reacțiilor vizitatorilor ne vom adapta diverse secțiuni pentru a respecta cerințele utilizatorilor. Prin întregul lor „Zilele Bibliotecii” s-au constituit într-un util schimb de experiență între principalele biblioteci județene din țară și bibliotecile orășenești și comunale din județul nostru, înscrinduse în multitudinea manifestărilor culturale care au în centrul lor biblioteca.

Paul Eugen Banciu
Director
BIBLIOTECA
JUDEȚEANĂ TIMIȘ

Scriitorul Paul Eugen Banciu (primul din stânga), coordonatorul manifestării „Zilele bibliotecii”

CĂRPINIȘ

Primar: Ioan Sima

“La noi pământurile sunt lucrate în proporție de 99%”

Cum se reflectă în viața comunității de aici faptul că localitatea Cărpiniș este așezată pe șoseaua care leagă granița și capitala județului?

Cărpiniș este o comună foarte veche și a făcut și face legătura între Timișoara și partea de vest a țării prin Jimbolia, dar eu spun că ea nu a înflorit extraordinar datorită acestui fapt, chiar dacă a fost intens tranzitată. Așteptăm investitori dar, după cum se vede, aceștia au ajuns abia Săcălaz. În timp, va veni Beregsăul Mare la rând și abia după aceea Cărpinișul.

De unde colectați veniturile la bugetul comunei?

În prezent avem aproximativ 5.000 de oameni în comuna noastră. Veniturile provin din taxe și impozite, iar teren concesionat avem vreo 20 de ha. Comuna nu mai are teren arabil. Mai avem 48 de ha de teren aprobate la legea 247, dar nu mai avem teren de unde să dăm. Am încercat prin consiliul local să dăm o hotărâre și nu au fost de acord consilierii ca să dea din pășunea comună aceste 48 de ha de teren. Sunt aproximativ 140 de ha de pășune comună, care este folosită, în totalitate. Sigur, nu toți locuitorii comunei lucrează în agricultură, avem Intercerealul, Fangmaier, fosta Ceramica care acum s-a mai reorganizat și are 48 de angajați.

Avem și o fabrică de pantofi și fabrica de înghețată Ice Dyp, precum și o fabrică de ciocolată. Ne dorim în Cărpiniș investitori strategici care să ofere localnicilor venituri mai bune decât cele obținute din agricultură. Sunt două ferme aprobate a se înființa pe raza localității prin programul SAPARD și anume noul Comtim și cooperativa Muntenia.

Se lucrează pământul în Cărpiniș?

Pot să spun că la noi pământurile sunt lucrate în proporție de 99%. Nu există un profit prea mare, deoarece prețurile de achiziție sunt destul de mici. Până la data de 1 noiembrie 2006 mai așteptăm cereri din partea populației pentru a putea începe distribuția de bonuri valorice nominale în valoare de 150 lei RON pe

hectar, producătorilor agricoli, persoane fizice și juridice, ce înființează culturi în toamna anului 2006, pentru achiziție de semințe.

și/sau îngrășăminte și/sau pesticide.

De ce credeți că e nevoie pentru ca treaba să meargă mai bine?

În primul rând, trebuie să facem niște proiecte. Unul din ele a fost început. Avem o colaborare cu o firmă din Austria și am început un studiu de fezabilitate, ajungem la studiul de fezabilitate, pentru canalizare și modernizarea rețelei de apă. Eu vreau să terminăm proiectul până în februarie 2007 cel târziu, să ajungem în stadiul de proiect tehnic deja și să obținem finanțarea prin fonduri structurale.

Ce faceți pentru a ajuta rromii din Cărpiniș?

Odată cu expulzarea unora dintre aceștia acum o lună din Franța, am avut și noi rromi care au revenit la Cărpiniș. Am purtat discuții cu ei. Putem să le oferim un loc de casă, așa cum am oferit și la ceilalți cetățeni, prin Legea 15, câte 300 de metri pătrați gratuit și 200 de metri pătrați concesionați, dar în condiții foarte stricte, astfel încât să nu poată fi înstrăinate aceste locuri.

Noi am dat celor îndreptățiți 70 de locuri de case până acum și am făcut un cartier nou în care am investit și investim foarte mulți bani. Pot să spun că este gata și proiectul pentru curentul electric.

Aveți un cetățean de onoare al comunei Cărpiniș.

Da, avem. Este domnul Ioan Barbu, primul cetățean de onoare al localității. Domnul Barbu a fost învățătorul nostru și directorul școlii. Dânsul a avut merite deosebite în toate activitățile școlare și culturale care s-au făcut în comună multă vreme și am dorit să-l răsplătim cu acest titlu onorific.

Evelyne VAUM

IECEA MICĂ CEA DACO-ROMANĂ

Pe teritoriul satului aparținător de comuna Cărpiniș, Iecă Mică, arheologii Muzeului Banatului din Timișoara au făcut descoperiri arheologice care atestă vechimea așezării. Astfel, la ieșirea din Iecă Mică, spre Est, la o jumătate de kilometru distanță, în apropierea sondei de extracție 35, săpăturile au scos la lumină o întinsă așezare daco-romană. Aici a fost descoperită o monedă de bronz din vremea împăratului Constantian iar la aproximativ doi kilometri de acest punct a fost descoperită o altă monedă de bronz, cu chipul împăratului Valentinianus I (foto). Tot la Iecă Mică, în punctul numit Raspas, pe un promotoriu cu un diametru de 250 de metri, au fost constatate urme ale unor locuințe daco-romane. Nu departe de sonda 30, spre nord, în apropiere de șoseaua ce duce spre comuna Biled, au

fost descoperite mai multe fragmente ceramice databile între secolele VIII-XI după Christos. Dar teritoriul Cărpinișului de azi a fost locuit cu multe milenii în urmă, dacă avem în vedere faptul că în locul numit Movila Trei Hotare (Dreihotarhugel), la intersecția hotarelor cadastrale ale satelor Iecă Mică, Beregsău Mare și Becicherecul Mic se află o movilă de pământ de la suprafața căreia a fost recoltat un mic răzuitor din silex cafeniu.

PIANIST VIRTOUZ, CU RĂDĂCINI ÎN BANAT

La vârsta de 15 ani, Franck Dupree este deja un pianist virtuoz al Europei. La trei ani se familiarizează cu primele instrumente muzicale, la șase ani începe studiul pianului și se perfecționează cu profesoara universitară Sontraud Speidel; urmează din anul 2002 studii preuniversitare la Facultatea de Muzică din Karlsruhe (studii destinate copiilor deosebit de talentați), începe apoi studiul instrumentelor de percuție. Participă la numeroase concerte (în Germania, cele mai numeroase, dar și la Viena, Praga, Veneția, Cagliari, Paris, în Belgia sau Danemarca). Este solist în anul 2002 al „Johan Strauss Orchester” din Wiesbaden, este invitat solist al Orchestrei de Cameră din aceeași localitate. Do-

bândește zeci de premii internaționale ca solist pian, pian-duo sau solist la instrumente de percuție. Este prezent în noiembrie 2003 la una din emisiunile de succes ale postului de televiziune „România Internațional”, iar în 9 noiembrie 2003 Frank Dupree a susținut un recital de pian în studioul de concerte al Societății Române de Radiodifuziune din București. Sunt o serie de informații pe care le-am putut afla cu sprijinul poetului Lucian Hetco, directorul revistei „Agero” din Germania.

Dar de ce ar interesa pe un bănățean povestea adolescentului Frank Dupree, născut la Rastatt, în Germania? Măcar pentru faptul că părinții virtuozului pianist sunt originari din satul Iecă Mică, comuna Cărpiniș, județul Timiș, România...

C.T.

DEPORTAȚI ÎN RUSSLAND

După terminarea celui de-al doilea război mondial trupele sovietice de ocupație au făcut deportări masive de populație germană. Șvabii din satul Iecă Mică (Klein-Jetscha) nu au fost nici ei ocoliți. Cel puțin douăzeci și șase de persoane de etnie germană, femei și bărbați, cu vârste cuprinse între douăzeci și cincizeci de ani, au fost deportate în lagărele din Rusia, la Wolodarka, Nekumor sau Dnjepropetrovsk. Marea majoritate a acestora, cu două excepții, au pierit în Rusia, între anii 1945 și 1948: Albert Franz, Katharina Berg, Katarina Chirst, Dreier Katharina, Anna Fuchs, Eva Lech, născută Rotsching, Katharina Ludwig, Eva Naumann, Anna Rotsching, Anna Schuld, născută Jordan, Maria Schuld, născută Biegelsteiber, Anna Unterreiner, Anna Unterstein, dar și Josef Packi, Peter Packi, Josef Gabriel, Matthias Gerres, Franz Keiser, Josef Keller, Johann Ludwig, Franz Ott, Ludwig Portscheller, Josef Ruckert, Kaspar Schoffer, Kaspar Zimmermann. Există, de altfel, o statistică exactă în acest sens întocmită de diplomat inginer Norbert Neidenbach, originar din Timișoara.

Școala din Cărpiniș

Ion RIZEA

Unul dintre câștigurile Teatrului Național Mihai Eminescu din Timișoara este, fără îndoială, actorul Ion Rizea. Născut la 24 iunie 1971, în comuna Cărpiniș, județul Timiș a absolvit Facultatea de Muzică, Secția Actorie, Universitatea de Vest, Timișoara, promoția 2000, clasa prof. Luminița Stoianovici. La Teatrul Național joacă din anii studenției, așa că palmaresul

său ca actor este impresionant : 1997 - Cititor, Ascultător, Amant, Aviator, în Cerșetorul de R.J. Sorge, regia Beatrice Bleonț , 1997 - Garda Ducelui, în Lorenzaccio de A. de Musset, regia Victor Ioan Frunză (Teatrul de Stat “Csiky Gergeley”)1997 - Irod, în Irozii de Cătălin Naum, regia Cătălin Naum, 1998 - Zidul, în Visul unei nopți de vară de W. Shakespeare, regia Beatrice Bleonț (Teatrul de Vară Zsambek, Ungaria) 1999 - Cumătrul, în Panorama minunățiilor după Cervantes, regia Vlad Stănescu, 1999 - Femeia, Hangiul, în Don Quijote de Mihail Bulgakov, regia Mihaela Murgul 999 - Cirac, în Ubu Rege de Alfred Jarry, regia Stefano de Luca, 1999 - Ghiță, în Femeia în roșu după M. Nedelciu, A. Babeți și M. Mihăieș, regia Mihaela Lichiardopol, 1999 - Ofițer SS, în Bent de Martin Sherman, regia Eli Malka, 2000 - Soldat, în Pentru ce am murit de Xie Min, regia Ion-Ardeal Ieremia, 2000 - Silvius, în Cum vă place de W. Shakespeare, regia Mihaela Lichiardopol, 2000 - Lucky, în Așteptându-l pe Godot de S. Beckett, regia Emil Reus, 2000 - Spectrul, în Revoluția oarbă , de Leonid M. Arcade, regia Alexa Visarion, 2000 - Petea Trofimov, în Livada de vișini, de A.P. Cehov, regia Sabin Popescu, 2000 - în spectacolul de poezie Scriu așa cum vorbesc, regia

Ion-Ardeal Ieremia, 2001 - Ciprian, în Ivona, principesa Burgundiei, de W. Gombrowicz, regia Anca Maria Colțeanu, 2001 - Mecet, în Ivan Turbincă de Șerban Foarță, regia Horia Ionescu, 2001 - recital La Hogină, spectacol în grai bănățean, regia Mihaela Lichiardopol, 2001 - Gutuie, în Visul unei nopți de vară de W. Shakespeare, regia Sanda Manu, 2001 - Specialistul, în Larry Thompson, tragedia unei tinereți... de Dušan Kovačević, regia Ioan Ieremia, 2002 - Chelnerul, în D’ale carnavalului cu scene din Conul Leonida față cu reacțiunea de I.L. Caragiale, regia Ioan Ieremia, 2002 - Gardianul, în Eu când vreau să fluier, fluier de Andreea Vălean, regia Mihaela Lichiardopol, 2002 - Coș, Devotatul, în Divanul persian, muzical de Octavian Sava și Marius Țicu, după Mihail Sadoveanu, regia Cezar Ghioca, 2002 - Bunicul, în O făclie de Paște de Radu Macrinici după I.L. Caragiale, regia Ion-Ardeal Ieremia, 2002 - Anucikin, în Căsătoria de N.V. Gogol, regia Ioan Ieremia, 2003 - Actorul, în Chirița după Vasile Alecsandri, regia Ion-Ardeal Ieremia, 2003 - Jonglerul, în Puterea obișnuinței de Thomas Bernhard, regia Ulf Dückelmann. FILM: 2000 - Soțul, în Șapte povestiri despre strigoi, regia Florin Iepan, 2001 - Securistul, în Sindromul Timișoara.

MIC ATLAS ADMINISTRATIV AL JUDEȚULUI TIMIȘ

COMUNA IECEA MARE - ANUL 2006

- Sediul consiliului local:** Iecea Mare nr.127, telefon 365713
- Primar:** Cimpoieș Dumitru
- Repere istorice:**
  - 1719 - a venit primul val de sași;
  - 1750 - Iecea Mare a fost membră a Uniunii „Comoara Câmpiei”;
  - 1767 - a început construcția caselor din Iecea Mare din pământ precum și construirea primei școli;
  - 1770 - s-a început construirea bisericii catolice;
  - 1777 - a fost zidită biserica ortodoxă română din Iecea Mare
  - 1778 - Iecea Mare aparține comitetului Timiș-Torontal;
  - 1855-1956 - a luat ființă cartea funciară a localității Iecea Mare;
  - 1968 - Iecea Mare este desființată ca și comună și trece la Cărpiniș;
  - comuna a fost reînființată în baza Legii nr.84/2004.
- Populația stabilă la 1 ianuarie 2005 - total = 2390 persoane, din care:**
  - masculin = 1181 persoane
  - feminin = 1209 persoane
- Numărul locuințelor la 31 decembrie 2004 = 869**
- Număr sate componente, localități aparținătoare =**
- Număr posturi în primărie - total = 14, din care:**
  - funcționari publici = 9
  - personal contractual = 5
- Număr consilieri = 11**
- Obiective și investiții propuse a se realiza:**
  - Extinderea rețelei de apă și canalizare, precum și înlocuirea țevilor de metal cu tub de plastic;
  - Branșarea comunei la rețeaua de gaz;
  - Renovarea școlilor și grădiniței din localitatea Iecea Mare;
  - Construirea unei săli de sport;
  - Renovarea vechiului sediu a primăriei precum și a postului de poliție;
  - Construirea unui bazin pentru colectarea

- apelor uzate;
- Asfaltarea drumului de legătură dintre Iecea Mare și Lenauheim;
- Achiziționarea unei mașini de pompieri;
- Înlocuirea tuburilor la podețele distruse, precum și montarea unor tuburi noi la podețele care nu au nici canal de scurgere;
- Finalizarea proiectului de pietruire a drumurilor secundare de pe raza comunei.
- 10. Sume pentru bugetul local repartizate prin C.J.Timiș (Hotărârea nr.116/22.12.2005):**
  - Sume din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate - total = 355,95 mii lei, din care:
    - cheltuieli de personal învățământ = 253,33 mii lei
    - Suma defalcată din TVA pentru drumurile județene și comunale = 22,00 mii lei
    - Suma defalcată din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale = 208,16 mii lei
    - Cota defalcată din impozitul pe venit (22% la dispoziția CJT) pentru echilibrarea bugetelor locale = 377,51 mii lei
- 11. Numărul mediu lunar al beneficiarilor Legii nr.416/2001 (ajutoare sociale) = 47**
- 12. Instituții școlare:**
  - Școală cu clasele V-VIII = Iecea Mare;
  - Școli primare cu clasele I-IV = Iecea Mare;
  - Grădiniță cu program normal = Iecea Mare.
- 13. Instituții sanitare:**
  - Cabinete medicale = Iecea Mare.
- 14. Instituții culturale:**
  - Cămin cultural = Iecea Mare;
  - Bibliotecă = Iecea Mare.

COMUNA SĂCĂLAZ - ANUL 2006

- Sediul consiliului local:** Săcălaz nr. 368, telefon 367101
- Adresă pagină internet:**
- Primar:** Todașcă Ilie
- Repere istorice:**
  - 1392 - localitatea este atestată documentar;
  - 1765 - primele colonizări germane;
  - 1767 - strămutarea românilor la Toracu Mare;
  - 1772 - zidirea bisericii catolice;
  - Beregsău Mare (1332-1336), Beregsău Mic (1332).
- Populația stabilă la 1 ianuarie 2005 - total = 6394 persoane, din care:**
  - masculin = 3151 persoane
  - feminin = 3243 persoane
- Numărul locuințelor la 31 decembrie 2004 = 2048**
- Număr sate componente, localități aparținătoare = 2:** Beregsău Mare și Beregsău Mic.
- Număr posturi în primărie - total = 31, din care:**
  - funcționari publici = 20
  - personal contractual = 11
- Număr consilieri = 15**
- Înfrățiri, colaborări cu localități din afara țării:**
  - Colaborare cu localitatea „Reutlingen-Germania”, privind schimburi de scrisori;
  - Acord de înfrățire cu localitatea „Torak, com.Jitiște-Serbia”, privind cooperarea economică, participare la expoziții, piețe, târguri; schimburi de experiență în domeniul agriculturii, zootehnic; organizarea unor întreceri amicale;
  - Protocol de înfrățire cu localitatea Wolfsberg din Republica Austria.
- Obiective și investiții propuse a se realiza:**
  - Construcție Biserică Ortodoxă;
  - Construcție sală sport;
  - Construcție pod la Beregsău Mic;
  - Reparații drumuri Beregsău Mare-Bobda;
  - Reparații cămin cultural localitatea Beregsău Mare;
  - Realizare infrastructură “Zona 3 locuințe –

- „Săcălaz”;
- Înlocuire rețea apă localitatea Săcălaz;
- Asfaltare 5 km străzi în localitatea Săcălaz.
- 12. Proiecte cu finanțare (cofinanțare) externă în derulare:**
  - „Dezvoltarea Rurală Durabilă în parteneriat transfrontalier” - Fondul Comun al Proiectelor Mici, România-Serbia & Muntenegru;
  - „Birou de Consiliere pentru Cetățeni-o cale rapidă de acces la informații de interes cetățesc” - în cadrul Programului Consolidarea Societății Civile în România;
  - „Agenție de Parteneriat Economic Local” - Fondul de modernizare pentru dezvoltarea administrației la nivel local în parteneriat cu comuna Sănmihaiu Român.
  - Parcul industrial Săcălaz în colaborare cu Consiliul Județean Timiș pe proiect PHARE;
  - Centru de formare profesională – proiect realizat în parteneriat cu Consiliul Județean și Germania.
- 13. Sume pentru bugetul local repartizate prin C.J.Timiș (Hotărârea nr.116/22.12.2005):**
  - Sume din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate - total = 1015,33 mii lei, din care:
    - cheltuieli de personal învățământ = 753,83 mii lei
    - Suma defalcată din TVA pentru drumurile județene și comunale = 88,00 mii lei
    - Suma defalcată din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale = 234,97 mii lei
    - Cota defalcată din impozitul pe venit (22% la dispoziția CJT) pentru echilibrarea bugetelor locale = 426,15 mii lei
- 14. Numărul mediu lunar al beneficiarilor Legii nr.416/2001 (ajutoare sociale) = 231**
- 15. Instituții școlare:**
  - Școli generale cu clasele I-VIII = Săcălaz și Beregsău Mare;
  - Școală primară cu clasele I-IV = Beregsău Mic;
  - Grădinițe cu program normal = Săcălaz, Beregsău Mare și Beregsău Mic.

COMUNA CĂRPINIȘ - ANUL 2006

- Sediul consiliului local:** Cărpiniș, Str. a III-a nr.42, telefon 365001
- Primar:** Sima Ioan
- Repere istorice:**
  - 1767 - au fost colonizate familiile din vestul Germaniei;
  - 1803 - a fost zidită biserica romano-catolică din Cărpiniș;
  - 1865 - un puternic incendiu a pustiat satul Iecea Mică;
  - Iecea Mică (1467).
- Populația stabilă la 1 ianuarie 2005 - total = 4968 persoane, din care:**
  - masculin = 2434 persoane
  - feminin = 2534 persoane
- Numărul locuințelor la 31 decembrie 2004 = 1412**
- Număr sate componente, localități aparținătoare = 1:** Iecea Mică.
- Număr posturi în primărie - total = 16, din care:**
  - funcționari publici = 11
  - personal contractual = 5
- Număr consilieri = 13**
- Piețe - târguri:**
  - Târg mixt Cărpiniș - săptămânal = sâmbătă.
- Obiective și investiții propuse a se realiza:**
  - Recondiționarea prin înlocuirea tubulaturilor de oțel cu tubulatură de plastic și contorizarea rețelei de apă stradale;
  - Reprofilarea vechilor șanțuri stradale de scurgerea apei pluviale și executarea unor noi trasee de evacuare a apelor pluviale stagnante din interiorul intravilanului localităților Cărpiniș și Iecea Mică, înlocuirea tubulaturilor și aducerea acestora la cotele de scurgere a apelor pluviale de la podețele stradale;
  - Schimbarea geamurilor și a ușilor din lemn de la cele 3 școli din comună cu profiluri din termopan;
  - Recondiționarea trotuarelor stradale;
  - Executarea de utilități sub forma de: introducerea rețelei de apă potabilă, executarea drumului de acces, escavarea gropi pentru fosa septică, executarea rețelei de canalizare, înființarea unui parc pentru copii - pentru cele 73 locuri de case repartizate pentru tinerii căsătoriți.
- Sume pentru bugetul local repartizate prin C.J.Timiș (Hotărârea nr.116/22.12.2005):**
  - Sume din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate - total = 812,84 mii lei, din care:

- cheltuieli de personal învățământ = 662,23 mii lei
- Suma defalcată din TVA pentru drumurile județene și comunale = 43,00 mii lei
- Suma defalcată din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale = 180,69 mii lei
- Cota defalcată din impozitul pe venit (22% la dispoziția CJT) pentru echilibrarea bugetelor locale = 327,71 mii lei
- 12. Numărul mediu lunar al beneficiarilor Legii nr.416/2001 (ajutoare sociale) = 105**
- 13. Instituții școlare:**
  - Școli generale cu clasele I-VIII = Cărpiniș și Iecea Mică;
  - Grădinițe cu program normal = Cărpiniș și Iecea Mică.
- 14. Instituții sanitare:**
  - Dispensar medical = Cărpiniș;
  - Cabinet medical = Iecea Mică;
  - Farmacii umane = Cărpiniș și Iecea Mică.
- 15. Instituții culturale:**
  - Cămine culturale = Cărpiniș și Iecea Mică;
  - Bibliotecă = Cărpiniș.

COMUNA CENEI - ANUL 2006

- Sediul consiliului local:** Cenei nr.133, telefon 366101
- Adresă pagină internet:**
- Primar:** Medrea Ruțica Dana
- Repere istorice:**
  - 1221 - localitatea este atestată documentar iar la 1330 făcea parte din cetatea Sărad;
  - 1696 - are loc bătălia între armatele turcești și cele austriece;
  - 1730 - a fost construită biserica ortodoxă sârbă;
  - 1801-1820 - colonizări cu croați și cu germani în 1848;
  - Bobda (sec.XII).
- Populația stabilă la 1 ianuarie 2005 - total = 2771 persoane, din care:**
  - masculin = 1361 persoane
  - feminin = 1410 persoane
- Numărul locuințelor la 31 decembrie 2004 = 1101**
- Număr sate componente, localități aparținătoare = 1:** Bobda.
- Număr posturi în primărie - total = 23, din care:**
  - funcționari publici = 11
  - personal contractual = 12
- Număr consilieri = 11**
- Înfrățiri, colaborări cu localități din afara țării:**
  - Înfrățire cu localitatea „Mesna Zaidnița - Serbia”;
  - Colaborare cu „Primăria Nakovo-Serbia”;
  - Înfrățire cu localitatea „Obenburg-Germania”, privind ajutoare pentru instituții de învățământ, calculatoare, mobilier;
  - Înfrățire cu localitatea „Kleinwalstadt-Germania”, privind colaborare în plan sportiv, administrativ, ajutoare sociale;
  - Înfrățire cu localitatea „Novi Sad-Serbia”, privind întâlniri periodice în plan cultural, sportiv, schimburi de experiență în domeniul agricol;
  - Înfrățire cu localitatea „Radojevo-Serbia”, privind întâlniri periodice în plan cultural, sportiv, schimburi de experiență în domeniul agricol;
  - Proiect de înfrățire cu localitatea „Kuca-Croația”, privind acțiuni în domeniile: cultural, sportiv și social.
- Obiective și investiții propuse a se realiza:**
  - Reparații generale la școlile din Cenei și Bobda, amenajarea grupurilor sanitare;
  - Înlocuirea rețelei de apă potabilă: Cenei 12,4 km și Bobda 7,5 km;
  - Realizarea proiectului Canalizare ape pluviale în Cenei și Bobda cu burlane de scurgere.

- Cota defalcată din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale = 158,69 mii lei
- Cota defalcată din impozitul pe venit (22% la dispoziția CJT) pentru echilibrarea bugetelor locale = 287,81 mii lei
- 14. Numărul mediu lunar al beneficiarilor Legii nr.416/2001 (ajutoare sociale) = 72**
- 15. Instituții școlare:**
  - Școli generale cu clasele I-VIII = Cenei și Bobda;
  - Grădinițe cu program normal = Cenei și Bobda.
- 16. Instituții sanitare:**
  - Dispensare medicale = Cenei și Bobda;
  - Dispensar veterinar = Cenei.
- 17. Instituții culturale:**
  - Cămine culturale = Cenei și Bobda.
  - Bibliotecă = Cenei.

COMUNA UIVAR - ANUL 2006

1. Sediul consiliului local: Uivar nr.348, telefon 366501
2. Adresă pagină internet:
3. Primar: Vajda Pavel
4. Repere istorice:
  - 1811 - sunt colonizate familii de germani;
  - 1805 - coloniștii germani din Banat întemeiază localitatea Iohanisfeld;
  - 1767 - românii veniți din regiunea Mureșului au întemeiat localitatea Pustiniș;
  - sec.XIX - a fost întemeiată localitatea Otelec din coloniști unguri;
  - Răuți și Sânmartinu Maghiar la 1890 erau reședință de comună.
5. Populația stabilă la 1 ianuarie 2005 - total = 4187 persoane, din care:
  - masculin = 2100 persoane
  - feminin = 2087 persoane
6. Numărul locuitorilor la 31 decembrie 2004 = 1682
7. Număr sate componente, localități aparținătoare = 5: Iohanisfeld, Otelec, Pustiniș, Răuți și Sânmartinu Maghiar.
8. Număr posturi în primărie - total = 19, din care:
  - funcționari publici = 11
  - personal contractual = 8
9. Număr consilieri = 13
10. Înfrățiri, colaborări cu localități din afara țării:
  - Înfrățire cu localitatea „Algyo-Ungaria”.
11. Obiective și investiții propuse a se realiza:
  - Alimentare cu apă.
12. Proiecte cu finanțare (cofinanțare) externă în derulare:
  - Modernizare drum comunal DC 209 Uivar-Răuți - necontractat = SAPARD;
  - Alimentare cu apă în localitatea Uivar, SC TAHAL ROMANIA SRL.
13. Sume pentru bugetul local repartizate prin C.J.Timiș (Hotărârea nr.116/22.12.2005):
  - Sume din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate - total = 938,51 mii lei, din care:

- cheltuieli de personal învățământ = 729,27 mii lei
- Suma defalcată din TVA pentru drumurile județene și comunale = 10,00 mii lei
- Suma defalcată din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale = 687,21 mii lei
- Cota defalcată din impozitul pe venit (22% la dispoziția CJT) pentru echilibrarea bugetelor locale = 687,21 mii lei
- 14. Numărul mediu lunar al beneficiarilor Legii nr.416/2001 (ajutoare sociale) = 245
- 15. Activitatea de transport școlar:
  - Are în administrare microbuzul TM 45 CJT din anul 2000;
  - Trasee de deplasare: Uivar-Sânmartinu Maghiar și Uivar-Răuți-Otelec;
  - Numărul elevilor navetiști = 70
- 16. Instituții școlare:
  - Școli generale cu clasele I-VIII Uivar, Ionel și Otelec;
  - Școli primare cu clasele I-IV = Pustiniș, Răuți și Sânmartinu Maghiar;
  - Grădinițe cu program normal = Uivar, Răuți, Sânmartinu Maghiar, Pustiniș, Otelec și Ionel.
- 17. Instituții sanitare:
  - Cabinete medicale = Uivar, Pustiniș, Otelec și Ionel;
  - Farmacie umană = Uivar;
  - Circumscripție veterinară = Uivar.
- 18. Instituții culturale:
  - Cămine culturale = Uivar, Ionel, Otelec, Pustiniș, Răuți și Sânmartinu Maghiar
  - Bibliotecă = Uivar.

COMUNICAT AL

AGENȚIEI DE PLĂȚI ȘI INTERVENȚIE PENTRU AGRICULTURĂ TIMIȘ

Se acordă 150 lei RON/hectar, în bonuri valorice nominale, producătorilor agricoli persoane fizice și juridice ce înființează culturi în toamna anului 2006 pentru achiziția de semințe și/ sau îngrășăminte și /sau pesticide (erbicide, insecticide, fungicide). Documente necesare:

- a) Cerere tip (se obține de la angajații Agenției de Plăți);
- b) Copie buletin de identitate/ carte de identitate! pentru persoane fizice) sau copie de pe certificatul de înmatriculare și certificatul înregistrare (pentru persoanele juridice);
- c) Copie de pe actul de proprietate și/sau concesiune și/sau arendare și/sau alte acte doveditoare ale dreptului de folosință și/sau proprietății asupra suprafeței de teren pe care se înființează culturi în toamna anului 2006, după caz;
- d) Adeverință de la Registrul agricol/Registrul fermelor/alte evidențe funciare cu suprafața exploatată în toamna anului 2006

Termenul limită de depunere a cererilor - 1 noiembrie 2006
Termenul limită de utilizare a bonurilor

valorice -1 decembrie 2006
Locul de depunere a cererilor - sediul Primăriei comunei pe raza căreia se află terenul pe care se înființează culturile în toamna anului 2006. Informații suplimentare puteți obține de la angajații Agenției de Plăți.

Florin FAUR
Director APIA

APCAN S.A. – o societate în sprijinul consiliilor comunale

Concepută în spațiul geografic al județului Timiș și mediul economico-legislativ actual al României de către vicepreședintele Consiliului Județean Timiș, domnul Marius Popovici, în perspectiva pregătirii și aderării la Uniunea Europeană, Societatea APCAN are ca structură organizatorică modelul german al societăților care au preluat serviciile de alimentare cu apă și canalizare și care oferă în continuare aceste servicii locuitorilor din

mediul rural și urban al Germaniei.

Scopul societății APCAN este de a iniția, realiza și dezvolta în colaborare cu reprezentanții comunelor membre APCAN, proiecte de alimentare cu apă și canalizare în mediul rural, în comunele și satele aparținătoare acestora și de a organiza finanțarea pentru investițiile preconizate.

Conform Actului constitutiv, Societatea Comercială APCAN S.A. Timiș s-a constituit ca societate comercială pe acțiuni, cu capital social public, acționarii fiind Consiliul Județean Timiș și 44 Consilii Comunale Locale ale județului Timiș. Ulterior, au aderat și alte Consilii Locale Comunale, astfel că, în prezent, societatea are 64 de membrii. Primirea ca membru cu drepturi depline în societatea astfel constituită nu s-a făcut pe criterii geografice, astfel că raza de acțiune și influență a societății se întinde pe suprafața întregului județ Timiș. Cele mai importante probleme de care se lovesc în prezent comunele timișene sunt: conceperea, dezvoltarea și repararea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare cât și introducerea unor noi metode de organizare a acestora. Toate acestea rareori pot fi finanțate de către comunele în cauză. Pe de altă parte ele nici nu dispun de personal calificat care să organizeze, proiecteze și să îndrume aceste activități. Având la bază informațiile referitoare la situația reală a alimentării cu

apă potabilă și a canalizării din mediul rural al județului Timiș, societatea APCAN inițiază strategia de dezvoltare a acestor sisteme. Trebuie precizat că, în calitate de membru al societății APCAN, Consiliul Județean Timiș a susținut și a contribuit la majorarea capitalului social al societății, realizând astfel un aport substanțial în colaborarea cu partea germană pentru investițiile care au urmat și care se derulează și în prezent din domeniul alimentării cu apă și canalizare din mediul rural al județului Timiș.

Realizatorul proiectului „Promovarea asociației române în domeniul alimentării cu apă, SC APCAN SA Timiș”, proiect ce se derulează din 01.05.2003, este „Societatea Germană pentru Colaborare Tehnică – GTZ –” o instituție cu activitate internațională, consultantul german fiind Departamentul de evacuare a apelor uzate München și de firma de prestări de servicii în domeniul alimentării cu apă – „AquaKomm” din München.

Acest proiect este menit să sprijine societatea APCAN în realizarea și reabilitarea alimentării cu apă și a canalizării în județul Timiș la nivelul standardului european. Proiectul constă, în special, în consultarea tehnică și organizatorică, sprijinirea finanțării pentru echipamente tehnice, școlarizare și pregătirea unui parteneriat germano – român în domeniul apei. Beneficiarul acestui proiect este societatea APCAN împreună cu membrii săi, având ca partener și Regia Autonomă a Apelor Timiș – Aquatim S.A. Societatea APCAN a facilitat unui număr de 16 primari din județul nostru o vizită de lucru în Germania (Bayern), prilej pe care au vizitat mai multe stații de tratare a apei potabile și epurare a apelor uzate și le-au fost prezentate modelele ale asociațiilor cât și standardele europene în domeniul tratării și evacuării apelor uzate. Cu această ocazie s-a semnat parteneriatul germano-român între APCAN și Asociația de tratare a apei din Oberbayern și Asociația de epurare a apei din Prien-Achtal (Rohrdorf/Rosenheim). Până în prezent activitatea societății APCAN s-a desfășurat pentru realizarea următoarelor obiective:

1. Inventarierea tehnică a fiecărei comune membre APCAN și determinarea necesarului de investiții pentru fiecare localitate aparținătoare comunei;

2. Punerea în practică a investițiilor preconizate. Suma pusă la dispoziție pentru finanțarea nerambursabilă de lucrări și achiziționare de materiale a devenit disponibilă începând cu luna mai 2004, ca primă etapă în derularea programului de investiții fiind pusă la dispoziție suma de cca. 120.000 Euro, urmând ca în 2006 să se deruleze a doua etapă de investiții în reabilitarea de rețele de distribuție a apei potabile și de acoperire a necesarului de pompe submersibile pentru echiparea forajelor de adâncime. Un procent de 85% din totalul lucrărilor reprezintă foraje de adâncime pentru asigurarea alimentării cu apă potabilă a locuitorilor, restul de 15% reprezentând alte lucrări în domeniul alimentării cu apă, ca de exemplu: achiziționarea de pompe submersibile pentru echiparea forajelor de adâncime, conducte de poli-etenă pentru reabilitări și extinderi de rețele pentru distribuția apei potabile sau fitinguri pentru rețele sau reabilitări stații de pompare;
3. Igienizarea prin dezinfecția cu substanțe clorigene (clorură de var) a sistemelor de alimentare cu apă acolo unde ele există, cel puțin o dată pe an sau ori de câte ori este nevoie, urmărindu-se în special sistemele care prezintă probleme din punct de vedere bacteriologic, urmate de note de constatare ce cuprind recomandări pentru buna desfășurare a activităților din domeniul alimentării cu apă potabilă și canalizării.

Societatea APCAN are ca scop final pe lângă activitatea principală de consultare în domeniul alimentării cu apă și a evacuării apelor reziduale și dezvoltarea firească spre efectuarea de servicii calificate în acest domeniu. Această etapă a Proiectului APCAN se va desfășura din momentul în care vor fi puse la dispoziția societății utilaje pentru executarea de lucrări de pozare a conductelor în sol în scopul realizării de rețele de distribuție a apei potabile și de captare și canalizare a apelor uzate menajere precum și a unor aparate de laborator mobile pentru determinarea parametrilor fizico-chimici ai apei, suma alocată acestora fiind de cca. 180.000 Euro din totalul de cca. 800.000 Euro alocați întregului proiect. Apreciam că această etapă va demara în ianuarie 2007.

Ing. Marius Popovici
Președinte SC APCAN SA Timiș

MIC DICȚIONAR ADMINISTRATIV (IV)

PRINCIPII GENERALE DE ORGANIZARE ADMINISTRATIVĂ

Centralizarea administrativă

Centralizarea administrativă plasează în mâinile puterii centrale conducerea tuturor problemelor administrative. Într-un regim în care se aplică acest sistem de organizare administrativă, unitățile administrativ-teritoriale nu au personalitate juridică și rămân în strictă dependență față de puterea centrală, mărginindu-se să-i execute instrucțiunile. Sistemului centralizării îi este specific controlul ierarhic, exercitat asupra activităților inferiorilor. Exemplu de centralizare - subordonarea unor instituții centrale față de un minister (Agenția Națională a Funcționarilor Publici este subordonată Ministerului Administrației Publice).

Deconcentrarea administrativă

Deconcentrarea administrativă este o variantă a centralizării, caracterizată prin faptul că reprezentanții locali ai puterii centrale capătă unele drepturi de decizie proprii. În realitate, însă, tot statul decide, însă nu de la nivelul autorității centrale, ci indirect, prin intermediul unor instituții din unitățile ad-

ministrativ-teritoriale (organele centrale exercitându-și controlul ierarhic asupra celor teritoriale). În România sunt deconcentrate serviciile exterioare ale ministerelor în teritoriu: Direcții generale, Inspectorate, Agenții etc.

Descentralizarea administrativă

Descentralizarea administrativă implică dreptul unei colectivități locale, înglobată într-o colectivitate mai vastă, de a administra prin propriile mijloace. Descentralizarea poate fi și pe servicii, prin scoaterea unui serviciu public din competența organelor centrale și organizarea lui autonomă, atribuirea de organe proprii și a unui patrimoniu distinct de autoritatea din care a fost desprins. Organele descentralizate se bucură de autonomie în gestionarea afacerilor locale, însă nu sunt independente. Asupra lor se exercită un control statal, numit tutelă administrativă (care se exercită anumite organe și doar în cazurile prevăzute expres de lege) care vizează doar legalitatea actelor administrative, nu și oportunitatea acestora. În România, tutela administrativă este jurisdicționată, adică este redusă doar la dreptul organului de control (prefectul) de a sesiza instanța de contencios administrativ.

CJT

AGENDĂ

Publicația „Agendă C.J.T.” este supliment al Monitorului Oficial al Consiliului Județean Timiș

Colegiul de redacție:

Ada Murariu, Răzvan Hrenoschi, Jana Lavrits, Evelyne Vaum, Cornel Todor, Mirela Dubou, Monica Isacu

Layout design:
Virgil Simonescu

ISSN: 1842-323X

Redacția:

Timișoara,
Strada Regina Maria nr. 3

Telefon:

0256-406.330, 0256-406.401
0720.009.368

Tipar: „ARTPRESS”- Timișoara
Telefon: 0256/293.975; 0256/293.809

C. J. Timiș sprijină editarea publicației euroregionale „LICURICI” și a revistei Bibliotecii Județene Timiș, „LUMEA CĂRȚII”

AMBASADORUL ELVEȚIEI PENTRU A TREIA OARĂ LA TIMIȘOARA

La mijlocul lunii septembrie, Consiliul Județean a fost gazda unor importante delegații străine, interesate de cooperări cu administrația timișeană. Astfel, președintele Consiliului Județean Timiș, Constantin Ostaficiuc, vicepreședintele instituției, Marius Popovici și prefectul Ovidiu Drăgănescu au avut o întrevedere cu ambasadorul Elveției la București, Excelența Sa, Jean-Claude Richard. Au fost prezenți consilierul Ambasadei, Dominique Petter, președintele Camerei de Comerț Elveția-România, Paul Nuber, care este și manager general al Nestle Romania SRL, ca și reprezentanți ai unor societăți comerciale elvețiene membre ale respectivei Camere de Comerț. Cu acest prilej, oaspeților le-a fost făcută o scurtă prezentare a județului nostru, liderul CJT Constantin Ostaficiuc lansând invitația ca între Timiș și un canton elvețian să fie stabilită o relație directă de colaborare. În acest context, Constantin Ostaficiuc a amintit cooperările pe care Timișul le are cu județe/regiuni din Italia, Germania, Franța sau Statele Unite ale Americii și a subliniat faptul că această colaborare administrativă ar putea fi un prim pas în stabilirea unor relații în domenii diverse: cultură, social, universitar. Aflat într-o a treia vizită în Timișoara, ambasadorul Elveției a precizat că unul dintre motivele prezenței acestei delegații în orașul de pe Bega este societatea Nestle și a subliniat faptul că între cele două țări, dar și între autorități locale, există deja o colaborare foarte bună. Excelența Sa, Jean-Claude Richard, a amintit proiectele derulate la Deva, unde recent a fost inaugurată o școală multimedia din fonduri ale unui canton și ale unei firme elvețiene, la Iași și București. Discuțiile din cadrul întregii au mai vizat situația investițiilor din Timiș, sectoarele prioritare de dezvoltare.

Jana Lavrits

Riccardo Fioriti, vicepreședintele Provinciei Perugia, primit la Consiliul Județean Timiș

Președintele C.J. Timiș, dl. Constantin Ostaficiuc, a primit vizita unei delegații italiene, reprezentând Provincia Perugia și condusă de vicepreședintele Riccardo Fioriti. La întrevedere a luat parte și consilierul județean Eugen Milutinovici. „Consiliul Județean Timiș dorește să stabilească o relație directă, de colaborare cu provincia Perugia și care să vizeze atât domeniul administrației, dar și social, cultural, economic. Avem deja cooperări cu Veneto, Pordenone sau Genova, dar și cu regiuni din alte state europene”, a menționat Constantin Ostaficiuc. La rândul său, Riccardo Fioriti s-a declarat în favoarea unui protocol de colaborare, care să dea posibilitatea cooperării și realizării de schimburi de experiență. În cadrul întregii, s-a mai discutat despre situația investițiilor din județul Timiș, unde Italia se situează pe primul loc din punctul de vedere al numărului de firme. Membrii delegației italiene s-au arătat interesați de proiecte județene de infrastructură și de protecția mediului. „În prezent, avem, la nivelul CJT, pregătite proiecte de dezvoltare în valoare de 120 de milioane de euro, pentru accesarea de fonduri structurale sau de coeziune. Intenționăm să fim pregătiți, până la sfârșitul acestui an, cu proiecte de 150 de milioane de euro”, a subliniat Constantin Ostaficiuc.

J.L.

Timișul – reprezentat în conducerea Adunării Regiunilor Europene

În 28 septembrie, la sediul CRAFT, s-a desfășurat seminarul pe tema integrării sociale a persoanelor cu dizabilități, eveniment organizat de Comisia pentru Coeziune Socială, Politici Sociale și Sănătate Publică a Adunării Regiunilor Europene (ARE), în colaborare cu Consiliul Județean Timiș. Deschiderea manifestării a fost făcută de vicepreședintele ARE, Adrien Zeller (care este și lider al Regiunii franceze Alsacia) și de președintele CJ Timiș, Constantin Ostaficiuc.

În cadrul seminarului a fost prezentată situația generală a persoanelor cu dizabilități în Europa, politicile de integrare socială, oportunitățile de angajare și au fost oferite exemple de situații și politici sociale destinate persoanelor cu nevoi speciale. În cea de-a doua zi a manifestării, s-a desfășurat sesiunea plenară a Comisiei B a Adunării Regiunilor Europene și ședințele Subcomitetului de afaceri sociale și ale Subcomitetului pe probleme de sănătate. Cu acest prilej, au fost nominalizați candidații pentru Prezidiul Comisiei B și prioritățile și planul de lucru pentru anul 2007. Viitoarea ședință va avea

loc în Ungaria, la Pecs, iar sesiunea plenară ARE în perioada 7-9 noiembrie, în Insulele Baleare. După această sesiune, ARE își va modifica structura și modul de organizare, reducându-și și numărul de comisii de la 4 la 3, rămânând doar următoarele: Comisia de economie, Comisia pentru Coeziune Socială, Politici Sociale și Sănătate Publică și cea de cultură și educație. Liderul CJT, Constantin Ostaficiuc a fost ales președinte al Comisiei pentru Coeziune Socială, Politici Sociale și Sănătate Publică, pentru o perioadă de doi ani de zile, iar ca vicepreședinte al acestui for european, a fost desemnată Christina Wahrolin – reprezentând regiunea suedeză Warmland. Președintele CJT a precizat că, în cadrul sesiunii plenare, de comun acord, s-au sta-

bilit prioritățile pentru anul viitor arătând că “după 16 ani de la Revoluția din 1989, care a reprezentat o renaștere a României, prezența unor aleși locali români în conducerea unor instituții de acest nivel – cum este ARE – confirmă faptul că drumul nostru a fost corect și că avem un cuvânt de spus la astfel de forumuri internaționale”. Totodată, liderul CJT a ținut să-i mulțumească lui Tudor Rareș Olariu pentru activitatea pe care a avut-o în carul ARE și proiectele inițiate în numele CJT. “Timișul s-a impus în Comisia B a ARE prin proiecte concrete: precum cel demarat în 2002 la Timișoara, când a fost organizat primul seminar ARE care a avut ca tematică prevenirea violenței domestice. Acest seminar a reprezentat începutul unui proiect european în valoare de 300.000 euro”, a menționat vicepreședintele Comisiei B a Adunării Regiunilor Europene, Tudor Rareș Olariu. Acesta a fost cel de-al doilea seminar ARE, organizat la Timișoara. În 2002 a avut loc un prim eveniment, organizat de CJT, ARE și o regiune din Suedia. ARE are 255 de regiuni membre din 30 de țări europene.

J.L.

TREN DE MARE VITEZĂ, STAȚIE LA TIMIȘOARA

Președintele Regiunii franceze Alsacia dl. Adrien Zeller - prezent la Timișoara - a ridicat în cadrul întâlnirilor pe care le-a avut cu președinții județelor care fac parte din Regiunea Vest - România o problemă deosebit de interesantă pentru viitorul circulației feroviare în țara noastră. Zeller a dezvăluit faptul că are pe masa de lucru

proiectul unui subiect tehnic concret care ar putea aduce beneficii reale României. Este vorba despre un proiect îndrăzneț privind infrastructura din țara noastră, și anume realizarea unei linii de tren de mare viteză (T.G.V.) pe ruta Strasbourg – Munchen – Viena – Budapesta – Timișoara și, dacă va exista voință politică “de la cen-

tru”, această linie ar putea avea ca punct final firesc Stația București Nord. T.G.V. este foarte folosit în Franța ca mijloc de transport în comun, concurând în ultimii ani, datorită vitezei și condițiilor excepționale de călătorie, chiar și cu avionul.

C.T.